

Published and distributed under Permit (No. 739) authorized by the Act of October 6, 1917 on file at the Post Office of Boston, Massachusetts. By order of the President A. S. Burlison. POSTMASTER GENERAL. Tel. So. Boston 2408.

SANDARA

AMERIKOS LIETUVIŲ TAUTINĖS SANDAROS LAIKRAŠTIS

The Lithuanian Weekly "SANDARA" Published by the Lithuanian National League of America. K. J. PAULASKAS, Sec'y and Business Mgr. YEARLY SUBSCRIPTION RATES: In the United States \$2.50 To Foreign Countries \$3.00 "SANDARA" 327 E Street, Boston 27, Mass. CENTAL

No. 13

So. Boston, Mass., Kovo (March) 29 d., 1923m.

Metai X

Arcivyskupas Nuteistas Mirčio

"DIEVIŠKOJI" SARA NUMIRĖ.

Svedijos Firma Gavo Koncesijas Russijoje

NAUJAS LĖKIMO REKORDAS.

Lenkai Prie Dancigo

PROTESTAS PRIEŠ RENAN'Ą.

ARCIVYSKUPAS CEPLIAK'S NUTEISTAS MIRCIAI.

MASKVA, kovo 26 d. Šiandien buvo išduota ištarmė arcivyskupui Cepliakui ir 16 katalikų kunigų. Visi 17 rasti kalti. Teismas svarstė 8 valandas prieš išduosiant ištarmę. Arcivyskupui Cepliakui ir generiam vikarui Butkevičiui paskirta mirties bausmė.

Kunigams: Kavčeko, Eismond, Janovič, Kodavič ir Feodorov paskirta 10 metų kalėjimo.

Aštuoniems kitiems priteista trejų metų kalėjimas, dviems po 6 mėnesius.

Teisdamas Galkin, skaitydamas ištarmę, pareiškė, jog aškiniausias buvo prirodyta, kad apskųstieji yra kalti kėlimo kontrrevoliucijos.

Krilenka gi pareiškė: "Aš reikalauju mirties bausmės ne dėlto, kad mes troškime kraujo, bet dėlto, kad reikia duoti visiems suprasti, jog mes nedaleisime, kad be bausmės būtų pasiekiami nuversti revoliucijinės tautos valdžią. Mes atmetame katalikų bažnyčios principą, kad katalikų kunigas atsako tik prieš Romos papą ir neteistinas valstijos teismuose."

Teisme kun. Kočeivo tvirtino, kad jis pirmą pirmiausia save laiko už kunigą ir nepripažįsta ant savęs jokios svietiškos valdžios.

Kadangi šiuos kunigus teisė augščiausias teismas. tad jau jokios apeliacijos nėra. Bet Rusijos, egzekutyvė valdžią turi teisės dovanoti nuteistiems ar sumažinti jų bausmę.

Kaip žinia, vyskupas Cepliak ir 16 jo kunigų priešinosi paėmimui iš bažnyčių brangakmenių baduolių naudai ir kitaip statė obstrukcijas bolševikų valdžiai.

Didžiama pasmerkusių kunigų yra lenkai. Iš kai kurių pravadržių galėtum spręsti, kad jų tarpe yra sulenkėjusių lietuvių.

"DIEVIŠKOJI" SARA NUMIRĖ.

PARYŽIUS. Kovo 26 d., 8 v. vakare numirė Sara Bernhardt, garsiausiaji svieto aktorė. Ji scenoje ipač gerai lėšdavo mirties scenas, bet tikroji jos mirtis atėjus nežaidė su ja. Ji mokėjo išrodyti labai jauna, taip, kad budama arti 80 metų amžio ji galėjo lošti jaunų mergaičių roles. Iš paėjimo ji buvo žydė. Yra gimus 1844 m. spalio 22 d.

Laidotuves jai iškels Prancūzijos respublika. Laidotuvių diena da nepaskirta.

SVEDŲ FIRMA GAVO KONCESIJŲ RUSIJOJE.

STOCKHOLM. žinoma švedų mašinos dirbančiai firmai duota Maskvoje eilė pirmiausia naciona-

lizuočių dirbtuvių. Už gautas teises kompanija užmoka bolševikams 200,000 aukso rublių, apsiima sutvarkyti tas dirbtuves ir duoti sovietų valdžiai dalį savo išdirbinių per 40 metų. Sukakus tam laikui visos tos dirbtuvės su visais pagerinimais vėl bus Rusijos savastis.

LONDONAS. Oficialė žinių agentura ROSTA patvirtina, kad yra duota koncesija švedų kompanijai.

NAUJAS LĖKIMO REKORDAS

DAYTON, O. Spalio 26 d. leitenantas R. L. Maughan sumušė lėkimo greitumą oficialiame lėkime aeroplanu. Oficialiai apskaitliuota, kad jis lėkė su greitumu 233.07 mylių į valandą, sumušdamas pirmesni rekordą prancūzo Sadi Lecointe ant 86 mylios.

LENKIJA TAIKOSI UZGROBT DANCIGĄ.

MASKVA. Rusijos oficialiuose raštuose jau pirmiau buvo paminėta, kad Lenkija taikosi užgrobti Dancigą. Dabar rusai atkartoja tą žinią ir pareiškia, kad tai yra didelis pavojus svieto taikai. Rusai tą paskelbė, kad lenkų laikraščiai pranešė apie Lenkijos zopostinių mobilizaciją. Rusų laikraščiai sako, kad tai esanti "nauja agresyvi ir militarinė Lenkijos politika."

PAPAS PROTESTUOJA PRIEŠ RENAN'Ą.

LONDONAS. "Times" praneša, kad papas, priimdami narius šv. Tamo Akviniečio akademijos protestavo prieš šventimų šimtmetinių Renan'o gimimo dienos suktuvių.

"Osservatore Romano," Vatikano oficialis laikraštis paskelbė papo laišką kardinolui Pimpili, protestuojantį prieš apvaikščiojimą tų sukaktuvių Romoje. Papas paskyrė permaldavimo mišias ant kovo 24 d.

Renan yra parašęs Kristaus gyvenimo istoriją, kuri kunigijai labai nepatinka, bet kurią mokslo vyrai labai aukštai stato ir šimet švenčia Renan'o sukaktuves.

LENKIJA NORI IŠGELBĖTI KUNIGUS.

VARŠAVA, kovo 26 d. Lenkijos Seimas vienbalsiai priėmė rezoliuciją, reikalaujančią iš Lenkijos valdžios, kad stengtųsi paliuosuoti arcivyskupą Cepliak'ą ir kitus katalikų kunigus. Rezoliuciją remia tuomi, buk tai esąs tikiybinės laisvės klausimas.

AR RUSAI SU LENKAIS TAIKOSI?

PARYŽIUS. D-ras Benes, Čechoslovakijos užsienių ministras

ir vienas iš gabiausių diplomatų, sutvėręs mažąją antantą kalba, buk Rusija su Lenkija netrukus susitaikys. Sako, Lenkija nėra Mažosios Antantos narė, bet eina su ja išvien. Rusija ir Lenkija turėsiąs susitarti ir tada jų blokas ir Mažoji Antanta bus Europos pamatu.

Tokias žinias paduoda prancūzų laikraščiai, bet gyvenime nematome, kad Lenkija su Rusija labai myluotųsi.

KLAIPĖDOS BYLOJE.

KAUNAS, kovo 14 d. (Elta). Ambasadorių Tarybai kategoringai pareikalavus iš Lietuvos vyriausybės, kad ji Klaipėdos prie Lietuvos prijungimo sąlygas priimtų be rezervų, Lietuvos vyriausybė davė atsakymą, kad ji sutinkanti su sąlygų principais. (L. I. B.).

LENKŲ KOMUNISTAI NORI I RUSIJĄ.

VARŠAVA. 317 lenkiškųjų komunistų, Lenkijos valdžios pasodintų kalėjimuose pareiškė, kad jie apsiima būti išmainytais ant 317 lenkų, kurie sėdi bolševikų kalėjimuose už kėlimą kontrrevoliucijos. Tas pasikeitimas yra galimas pasiremiant teise, priimta Lenkijos Seimo, pagal sutartį Lenkijos su Rusija. Tie lenkiškieji komunistai apsiima išsižadėti savo lenkiškosios pilietybės. Tarpe pasisilusių į mainus lenkų komunistų yra 23 nuteisti mirties bausmei.

PIRMAS STREIKAS PAS FASISTUS.

LONDONAS. Laikraštis "Times" gavo žinią, kad Monfalkono metė darbą 2,000 dokų darbininkų, kada buvo atstatyti iš darbo keli jų draugai.

200 LENKIŠKŲ AUKSINŲ.

Lenkai įsteigė savo nariams "kavaleriams" ordeną "Virtuti Militari" ir paskyrė metinės "pensijos" 200 lenkų auksinų kiekvienam, kas tik gaus tokį ordeną. Patys paskaitykite, kiek reikia tų lenkiškųjų "kavalerių," kad visi draugų sudėję savo činus galėtų gauti vieną Amerikos centą į... metus laiko! Gal buti, kad tas "Virtuti Militari" geriausiai atvaizdina tikrą Lenkijos padėtį su jos juokingomis pretensijomis.

MINISTERIS APDEGĖ ALKOHOLYJE.

SOFIA, kovo 21 d. Komercijos ministeris Obov ėmė alkoholinį masažą. Kada masažistas braukė jį, palaistydamas spiritu, ministeris užsimanė parukyt, bet kaip tik pabraukė degtuką, sykiu užsidedė ir alkoholium palaistytas ministeris. Jis yra pavojingai apdeges.

JIESKO KUNIGO UZ DEGTINĖ.

DENVER, Colo. Suv. Valstijų deputy-šerifas įieško kun. Fr. Walter A. Grace šv. Onos praščiaus iš Arvada, Denver'o priemiestyje su varantu areštuoti jį. Kunigas kaltinamas, buk jis pasirašęs zokoninkės Germaine vardą ir išsiėmė penkias degtinės bačkas. Kun. Grace taipgi kaltinamas, buk 1921

m. jis yra pasirašęs už zokoninkę, priimdamas 10 degtinės bačką, siunčiamą jos kloistoriui. Kun. Fr. Grace draugai sako, kad čia turi būti kokia klaida.

ZMOGIENA RUSIJOS MAISTAS.

DENVEL, Col. Hamilton Colt, New Yorko žurnalistas ir prakalbininkas, kurs Amerikos reikalais lankėsi Rytuose drauge su Tautų Lygos reikalais, laikydamas čia paskaitą pasakė, kad D-ras Nansen, Norvegijos keilaininkas, pats jam sakė ir kelis sykius pakartojo Tautų Lygos namuose, kad sudyta žmogiena buvo pardavinėjama Rusijos turgavietėse.

"Austrija seka Rusiją nuo pražuties krašto; Vokietija eina paskui Austriją" — sakė Holt: "Paskui eina Italija ir Prancūzija ir Anglija yra netoli atsilikus."

NEKALTAI IŠSEDEJO 25 METUS.

WASHINGTON. Charles Tidwell, pus-indijonis Cherokee, išsėdėjo nekaltai kalėjime 25 metus. Jis buvo nuteistas už užmušimą James Brown.

Trys prezidentai — Roosevelt, Taft ir Wilson — atsisakė suteikti jam dovanojimą. Antgalo jo draugai, tarp kurių buvo senatoriai, pasistengė, kad jis būtų paleistas. Tuo po paleidimo apserga Mrs. James Brown, žmona to vyro, už kurio užmušimą jis sėdėjo kalėjime. Ant mirties patalo ji prie liudininkų pripažįsta, kad ne Tidwell užmušė jos vyrą, tik jos mylimasis, kurs taipgi yra miręs.

"Viešpatis visą laiką norėjo, kad aš pasakyčiau" — sakė mirštant moteris: "ir aš bijau, kad jis man nedovanos, ką aš nepasakiau."

LIETUVOS ŽINIOS

MIRTIS DEL MEILES. JUTKONYS, Kupiškio apskr. Vasario 8-tos dienos vakare nusižudė vietinis vaikas Vičinas. Jis buvo pasirengęs vesti žmoną, su kuria už poros dienų būtų įvykę vestuvės. Bet deja! Turėjo dėl materialių išrovavimų susibarti su motina. Motina matyt barės, kad ima sau žmoną su maža pasoga (dalimi). Dėl tos priežasties, motina draudė jam vesti tą mergaitę. Vaikinas ant tiek buvo motinos įžeistas, kad turėjo nusižudyti.

Išeidamas vakare klėtin gulti pasakė tik tiek tarnui: "Sudiev! Daugiau turbūt nebespasimatyšim." Ryto metą ir rado persišautą galva ir rankoje laikantį brauningą. Dalykas tame, kad mūsų žmonės senieji nežiuri į meilės buvimą, bet į turta.

ARESTUOTAS 16 METŲ APGAVIKAS.

Vasario 17 d. areštuotas ir pasodintas kalėjiman jaunas 16 metų apgavikas Ošeris Rabinovičius, kuris netikrais čekiais ištraukė iš įvairių įstaigų ir asmenų tik viename Kaune daug tūkstančių litų. Jisai laikė savo ban-

ko kontorą Kaune, Klaipėdoje ir Berlyne. Neturėdamas pinigų jaunas vaikėzas padirbinėjo stambių bankų čekius ir juos duodavo apmokėti įvairioms įstaigoms. Ir šios visgi pinigus mokėjo...

IŠKABŲ MURZINTOJŲ ATSIŠAUKIMAS.

Vasario 15 d. Kaune buvo išnakties rasta išlipinti atsišaukimai, kur pasigiriama, kad iškabų murzintojai esantis tokie "vaikėzai," kurie visą laiką už Lietuvos nepriklausomybę kovoje; jei vyriausybė ne kovos prieš tautinių mažumų perdideles pretenzijas, tai jie murzintojai — kėzai, patys tai atliks. Be to Kauno Miesto Valdyba yra gavusi pasiūlymą panaikinti jos iškabose ne lietuviškąjį tekstą.

UNIVERSITETO SUKAKTUVĖS.

Vasario 16 d. yra taipogi mūsų universiteto gimimo diena. Tą dieną 12½ v. universiteto salė įvyko iškilmingas metinis aktas. Rekt. prof. J. Šimkus trumpa kalba paminėjo pereitų metų universiteto darbuotę. Ilgesnia prakalba sveikino universitetą min. pirm. E. Galvanuskas pabrėždamas ir negeistinus universiteto atsitikimus, kaip studentų netolerantingumą, vaidus, įsipolitikavimą. Univ. senato sekretorius prof. Česnys pranešė trumpą universiteto praėjusių metų apyskaitą. Visi fakultetai jau susiorganizavę ir veikia. Mokomojo personalo daugiau kaip 100 ir studentų apie 1200. Vargas universitetui su butais. Jei vyriausybė nesiims greitu laiku plačios universiteto statybos, tai universitetas neturės kur padėti savo įstaigų, negalės vesti mokymo darbo ir negalės priiminėti visų studentų.

Armijos vado pareiškimas. Vasario 18 d. nepaprasta Ambasadorių konferencijos komisija įteikė Ambasadorių konferencijos nutarimo nuorašą, kad Klaipėdos krašto suverenumas perduodamas Lietuvos respublikai. Šiandien vasario 19 d. Alijantų komisaras ir kariuomenės apšaido kraštą. Iki galutinai bus nustatyti santykiai tarp Lietuvos ir Klaipėdos ir Lietuvos respublika paims Klaipėdos Kraštą valdyti, aš, kaip Armijos vadas, atsakomingas vidaus tvarkai ir išorinei krašto apsaugai skelbiu, 1) kad buvusi iki šiol įstatymais nustatyta tvarka pasilieka galioje; 2) Armijos vadas eina vyriausiojo komisaro pareigas; 3) Krašto policija ir toliau palieka Armijos vado žinioje; 4) visi krašto valdininkai kviečiami ir toliaus sąžiningai eiti savo pareigas, o tuos, kurie nuo savo pareigų patys pasitraukė ir iki šios dienos tarnybon negrįžo, skaityti (visiškai pasišalinusiais ir jiems alga išmokama tik iki jų pasišalinimo dienos; 5) asmenų, kuriems už įvairius iki š. m. vasario 19 d. papildytus nusizengimus buvo skirtos administratinės bausmės, pinigine bausda ar daboklė, nuo šių bausmių atleidiama, jei jos iki vasario 19 d. neįvykdytos.

(pas.) Budrys, Klaipėdos Krašto Armijos Vadas. Klaipėda, vas. 19 d. 1923.

MAŽOJI LIETUVA. Armijos vado pareiškimas. Vasario 18 d. nepaprasta Ambasadorių konferencijos komisija įteikė Ambasadorių konferencijos nutarimo nuorašą, kad Klaipėdos krašto suverenumas perduodamas Lietuvos respublikai. Šiandien vasario 19 d. Alijantų komisaras ir kariuomenės apšaido kraštą. Iki galutinai bus nustatyti santykiai tarp Lietuvos ir Klaipėdos ir Lietuvos respublika paims Klaipėdos Kraštą valdyti, aš, kaip Armijos vadas, atsakomingas vidaus tvarkai ir išorinei krašto apsaugai skelbiu, 1) kad buvusi iki šiol įstatymais nustatyta tvarka pasilieka galioje; 2) Armijos vadas eina vyriausiojo komisaro pareigas; 3) Krašto policija ir toliau palieka Armijos vado žinioje; 4) visi krašto valdininkai kviečiami ir toliaus sąžiningai eiti savo pareigas, o tuos, kurie nuo savo pareigų patys pasitraukė ir iki šios dienos tarnybon negrįžo, skaityti (visiškai pasišalinusiais ir jiems alga išmokama tik iki jų pasišalinimo dienos; 5) asmenų, kuriems už įvairius iki š. m. vasario 19 d. papildytus nusizengimus buvo skirtos administratinės bausmės, pinigine bausda ar daboklė, nuo šių bausmių atleidiama, jei jos iki vasario 19 d. neįvykdytos.

(pas.) Budrys, Klaipėdos Krašto Armijos Vadas. Klaipėda, vas. 19 d. 1923.

MAŽOJI LIETUVA. Armijos vado pareiškimas. Vasario 18 d. nepaprasta Ambasadorių konferencijos komisija įteikė Ambasadorių konferencijos nutarimo nuorašą, kad Klaipėdos krašto suverenumas perduodamas Lietuvos respublikai. Šiandien vasario 19 d. Alijantų komisaras ir kariuomenės apšaido kraštą. Iki galutinai bus nustatyti santykiai tarp Lietuvos ir Klaipėdos ir Lietuvos respublika paims Klaipėdos Kraštą valdyti, aš, kaip Armijos vadas, atsakomingas vidaus tvarkai ir išorinei krašto apsaugai skelbiu, 1) kad buvusi iki šiol įstatymais nustatyta tvarka pasilieka galioje; 2) Armijos vadas eina vyriausiojo komisaro pareigas; 3) Krašto policija ir toliau palieka Armijos vado žinioje; 4) visi krašto valdininkai kviečiami ir toliaus sąžiningai eiti savo pareigas, o tuos, kurie nuo savo pareigų patys pasitraukė ir iki šios dienos tarnybon negrįžo, skaityti (visiškai pasišalinusiais ir jiems alga išmokama tik iki jų pasišalinimo dienos; 5) asmenų, kuriems už įvairius iki š. m. vasario 19 d. papildytus nusizengimus buvo skirtos administratinės bausmės, pinigine bausda ar daboklė, nuo šių bausmių atleidiama, jei jos iki vasario 19 d. neįvykdytos.

(pas.) Budrys, Klaipėdos Krašto Armijos Vadas. Klaipėda, vas. 19 d. 1923.

MAŽOJI LIETUVA. Armijos vado pareiškimas. Vasario 18 d. nepaprasta Ambasadorių konferencijos komisija įteikė Ambasadorių konferencijos nutarimo nuorašą, kad Klaipėdos krašto suverenumas perduodamas Lietuvos respublikai. Šiandien vasario 19 d. Alijantų komisaras ir kariuomenės apšaido kraštą. Iki galutinai bus nustatyti santykiai tarp Lietuvos ir Klaipėdos ir Lietuvos respublika paims Klaipėdos Kraštą valdyti, aš, kaip Armijos vadas, atsakomingas vidaus tvarkai ir išorinei krašto apsaugai skelbiu, 1) kad buvusi iki šiol įstatymais nustatyta tvarka pasilieka galioje; 2) Armijos vadas eina vyriausiojo komisaro pareigas; 3) Krašto policija ir toliau palieka Armijos vado žinioje; 4) visi krašto valdininkai kviečiami ir toliaus sąžiningai eiti savo pareigas, o tuos, kurie nuo savo pareigų patys pasitraukė ir iki šios dienos tarnybon negrįžo, skaityti (visiškai pasišalinusiais ir jiems alga išmokama tik iki jų pasišalinimo dienos; 5) asmenų, kuriems už įvairius iki š. m. vasario 19 d. papildytus nusizengimus buvo skirtos administratinės bausmės, pinigine bausda ar daboklė, nuo šių bausmių atleidiama, jei jos iki vasario 19 d. neįvykdytos.

(pas.) Budrys, Klaipėdos Krašto Armijos Vadas. Klaipėda, vas. 19 d. 1923.

MAŽOJI LIETUVA. Armijos vado pareiškimas. Vasario 18 d. nepaprasta Ambasadorių konferencijos komisija įteikė Ambasadorių konferencijos nutarimo nuorašą, kad Klaipėdos krašto suverenumas perduodamas Lietuvos respublikai. Šiandien vasario 19 d. Alijantų komisaras ir kariuomenės apšaido kraštą. Iki galutinai bus nustatyti santykiai tarp Lietuvos ir Klaipėdos ir Lietuvos respublika paims Klaipėdos Kraštą valdyti, aš, kaip Armijos vadas, atsakomingas vidaus tvarkai ir išorinei krašto apsaugai skelbiu, 1) kad buvusi iki šiol įstatymais nustatyta tvarka pasilieka galioje; 2) Armijos vadas eina vyriausiojo komisaro pareigas; 3) Krašto policija ir toliau palieka Armijos vado žinioje; 4) visi krašto valdininkai kviečiami ir toliaus sąžiningai eiti savo pareigas, o tuos, kurie nuo savo pareigų patys pasitraukė ir iki šios dienos tarnybon negrįžo, skaityti (visiškai pasišalinusiais ir jiems alga išmokama tik iki jų pasišalinimo dienos; 5) asmenų, kuriems už įvairius iki š. m. vasario 19 d. papildytus nusizengimus buvo skirtos administratinės bausmės, pinigine bausda ar daboklė, nuo šių bausmių atleidiama, jei jos iki vasario 19 d. neįvykdytos.

(pas.) Budrys, Klaipėdos Krašto Armijos Vadas. Klaipėda, vas. 19 d. 1923.

MAŽOJI LIETUVA. Armijos vado pareiškimas. Vasario 18 d. nepaprasta Ambasadorių konferencijos komisija įteikė Ambasadorių konferencijos nutarimo nuorašą, kad Klaipėdos krašto suverenumas perduodamas Lietuvos respublikai. Šiandien vasario 19 d. Alijantų komisaras ir kariuomenės apšaido kraštą. Iki galutinai bus nustatyti santykiai tarp Lietuvos ir Klaipėdos ir Lietuvos respublika paims Klaipėdos Kraštą valdyti, aš, kaip Armijos vadas, atsakomingas vidaus tvarkai ir išorinei krašto apsaugai skelbiu, 1) kad buvusi iki šiol įstatymais nustatyta tvarka pasilieka galioje; 2) Armijos vadas eina vyriausiojo komisaro pareigas; 3) Krašto policija ir toliau palieka Armijos vado žinioje; 4) visi krašto valdininkai kviečiami ir toliaus sąžiningai eiti savo pareigas, o tuos, kurie nuo savo pareigų patys pasitraukė ir iki šios dienos tarnybon negrįžo, skaityti (visiškai pasišalinusiais ir jiems alga išmokama tik iki jų pasišalinimo dienos; 5) asmenų, kuriems už įvairius iki š. m. vasario 19 d. papildytus nusizengimus buvo skirtos administratinės bausmės, pinigine bausda ar daboklė, nuo šių bausmių atleidiama, jei jos iki vasario 19 d. neįvykdytos.

(pas.) Budrys, Klaipėdos Krašto Armijos Vadas. Klaipėda, vas. 19 d. 1923.

MAŽOJI LIETUVA. Armijos vado pareiškimas. Vasario 18 d. nepaprasta Ambasadorių konferencijos komisija įteikė Ambasadorių konferencijos nutarimo nuorašą, kad Klaipėdos krašto suverenumas perduodamas Lietuvos respublikai. Šiandien vasario 19 d. Alijantų komisaras ir kariuomenės apšaido kraštą. Iki galutinai bus nustatyti santykiai tarp Lietuvos ir Klaipėdos ir Lietuvos respublika paims Klaipėdos Kraštą valdyti, aš, kaip Armijos vadas, atsakomingas vidaus tvarkai ir išorinei krašto apsaugai skelbiu, 1) kad buvusi iki šiol įstatymais nustatyta tvarka pasilieka galioje; 2) Armijos vadas eina vyriausiojo komisaro pareigas; 3) Krašto policija ir toliau palieka Armijos vado žinioje; 4) visi krašto valdininkai kviečiami ir toliaus sąžiningai eiti savo pareigas, o tuos, kurie nuo savo pareigų patys pasitraukė ir iki šios dienos tarnybon negrįžo, skaityti (visiškai pasišalinusiais ir jiems alga išmokama tik iki jų pasišalinimo dienos; 5) asmenų, kuriems už įvairius iki š. m. vasario 19 d. papildytus nusizengimus buvo skirtos administratinės bausmės, pinigine bausda ar daboklė, nuo šių bausmių atleidiama, jei jos iki vasario 19 d. neįvykdytos.

(pas.) Budrys, Klaipėdos Krašto Armijos Vadas. Klaipėda, vas. 19 d. 1923.

MAŽOJI LIETUVA. Armijos vado pareiškimas. Vasario 18 d. nepaprasta Ambasadorių konferencijos komisija įteikė Ambasadorių konferencijos nutarimo nuorašą, kad Klaipėdos krašto suverenumas perduodamas Lietuvos respublikai. Šiandien vasario 19 d. Alijantų komisaras ir kariuomenės apšaido kraštą. Iki galutinai bus nustatyti santykiai tarp Lietuvos ir Klaipėdos ir Lietuvos respublika paims Klaipėdos Kraštą valdyti, aš, kaip Armijos vadas, atsakomingas vidaus tvarkai ir išorinei krašto apsaugai skelbiu, 1) kad buvusi iki šiol įstatymais nustatyta tvarka pasilieka galioje; 2) Armijos vadas eina vyriausiojo komisaro pareigas; 3) Krašto policija ir toliau palieka Armijos vado žinioje; 4) visi krašto valdininkai kviečiami ir toliaus sąžiningai eiti savo pareigas, o tuos, kurie nuo savo pareigų patys pasitraukė ir iki šios dienos tarnybon negrįžo, skaityti (visiškai pasišalinusiais ir jiems alga išmokama tik iki jų pasišalinimo dienos; 5) asmenų, kuriems už įvairius iki š. m. vasario 19 d. papildytus nusizengimus buvo skirtos administratinės bausmės, pinigine bausda ar daboklė, nuo šių bausmių atleidiama, jei jos iki vasario 19 d. neįvykdytos.

(pas.) Budrys, Klaipėdos Krašto Armijos Vadas. Klaipėda, vas. 19 d. 1923.

MAŽOJI LIETUVA. Armijos vado pareiškimas. Vasario 18 d. nepaprasta Ambasadorių konferencijos komisija įteikė Ambasadorių konferencijos nutarimo nuorašą, kad Klaipėdos krašto suverenumas perduodamas Lietuvos respublikai. Šiandien vasario 19 d. Alijantų komisaras ir kariuomenės apšaido kraštą. Iki galutinai bus nustatyti santykiai tarp Lietuvos ir Klaipėdos ir Lietuvos respublika paims Klaipėdos Kraštą valdyti, aš, kaip Armijos vadas, atsakomingas vidaus tvarkai ir išorinei krašto apsaugai skelbiu, 1) kad buvusi iki šiol įstatymais nustatyta tvarka pasilieka galioje; 2) Armijos vadas eina vyriausiojo komisaro pareigas; 3) Krašto policija ir toliau palieka Armijos vado žinioje; 4) visi krašto valdininkai kviečiami ir toliaus sąžiningai eiti savo pareigas, o tuos, kurie nuo savo pareigų patys pasitraukė ir iki šios dienos tarnybon negrįžo, skaityti (visiškai pasišalinusiais ir jiems alga išmokama tik iki jų pasišalinimo dienos; 5) asmenų, kuriems už įvairius iki š. m. vasario 19 d. papildytus nusizengimus buvo skirtos administratinės bausmės, pinigine bausda ar daboklė, nuo šių bausmių atleidiama, jei jos iki vasario 19 d. neįvykdytos.

(pas.) Budrys, Klaipėdos Krašto Armijos Vadas. Klaipėda, vas. 19 d. 1923.

MAŽOJI LIETUVA. Armijos vado pareiškimas. Vasario 18 d. nepaprasta Ambasadorių konferencijos komisija įteikė Ambasadorių konferencijos nutarimo nuorašą, kad Klaipėdos krašto suverenumas perduodamas Lietuvos respublikai. Šiandien vasario 19 d. Alijantų komisaras ir kariuomenės apšaido kraštą. Iki galutinai bus nustatyti santykiai tarp Lietuvos ir Klaipėdos ir Lietuvos respublika paims Klaipėdos Kraštą valdyti, aš, kaip Armijos vadas, atsakomingas vidaus tvarkai ir išorinei krašto apsaugai skelbiu, 1) kad buvusi iki šiol įstatymais nustatyta tvarka pasilieka galioje; 2) Armijos vadas eina vyriausiojo komisaro pareigas; 3) Krašto policija ir toliau palieka Armijos vado žinioje; 4) visi krašto valdininkai kviečiami ir toliaus sąžiningai eiti savo pareigas, o tuos, kurie nuo savo pareigų patys pasitraukė ir iki šios dienos tarnybon negrįžo, skaityti (visiškai pasišalinusiais ir jiems alga išmokama tik iki jų pasišalinimo dienos; 5) asmenų, kuriems už įvairius iki š. m. vasario 19 d. papildytus nusizengimus buvo skirtos administratinės bausmės, pinigine bausda ar daboklė, nuo šių bausmių atleidiama, jei jos iki vasario 19 d. neįvykdytos.

(pas.) Budrys, Klaipėdos Krašto Armijos Vadas. Klaipėda, vas. 19 d. 1923.

MAŽOJI LIETUVA. Armijos vado pareiškimas. Vasario 18 d. nepaprasta Ambasadorių konferencijos komisija įteikė Ambasadorių konferencijos nutarimo nuorašą, kad Klaipėdos krašto suverenumas perduodamas Lietuvos respublikai. Šiandien vasario 19 d. Alijantų komisaras ir kariuomenės apšaido kraštą. Iki galutinai bus nustatyti santykiai tarp Lietuvos ir Klaipėdos ir Lietuvos respublika paims Klaipėdos Kraštą valdyti, aš, kaip Armijos vadas, atsakomingas vidaus tvarkai ir išorinei krašto apsaugai skelbiu, 1) kad buvusi iki šiol įstatymais nustatyta tvarka pasilieka galioje; 2) Armijos vadas eina vyriausiojo komisaro pareigas; 3) Krašto policija ir toliau palieka Armijos vado žinioje; 4) visi krašto valdininkai kviečiami ir toliaus sąžiningai eiti savo pareigas, o tuos, kurie nuo savo pareigų patys pasitraukė ir iki šios dienos tarnybon negrįžo, skaityti (visiškai pasišalinusiais ir jiems alga išmokama tik iki jų pasišalinimo dienos; 5) asmenų, kuriems už įvairius iki š. m. vasario 19 d. papildytus nusizengimus buvo skirtos administratinės bausmės, pinigine bausda ar daboklė, nuo šių bausmių atleidiama, jei jos iki vasario 19 d. neįvykdytos.

(pas.) Budrys, Klaipėdos Krašto Armijos Vadas. Klaipėda, vas. 19 d. 1923.

MAŽOJI LIETUVA. Armijos vado pareiškimas. Vasario 18 d. nepaprasta Ambasadorių konferencijos komisija įteikė Ambasadorių konferencijos nutarimo nuorašą, kad Klaipėdos krašto suverenumas perduodamas Lietuvos respublikai. Šiandien vasario 19 d. Alijantų komisaras ir kariuomenės apšaido kraštą. Iki galutinai bus nustatyti santykiai tarp Lietuvos ir Klaipėdos ir Lietuvos respublika paims Klaipėdos Kraštą valdyti, aš, kaip Armijos vadas, atsakomingas vidaus tvarkai ir išorinei krašto apsaugai skelbiu, 1) kad buvusi iki šiol įstatymais nustatyta tvarka pasilieka galioje; 2) Armijos vadas eina vyriausiojo komisaro pareigas; 3) Krašto policija ir toliau palieka Armijos vado žinioje; 4) visi krašto valdininkai kviečiami ir toliaus sąžiningai eiti savo pareigas, o tuos, kurie nuo savo pareigų patys pasitraukė ir iki šios dienos tarnybon neg

A.L.T.S. REIKALAI

NAUJI NARIAI ISTOJO I A. L. T. SANDARA.

- Prie 1 kp., Brooklyn, N. Y.: Pranas Bajoras, Kazys Masaitis. Prie 7 kp., So. Boston, Mass.: Ignas Lušys. Prie 16 kp., Worcester, Mass.: Francis Juzenaitė, Simanas Pačkauskas. Prie 25 kp., Chicago, Ill.: Juozas Džiūvenis. Prie 36 kp., Pittsburgh, Pa.: Mateušas Buneckas. Ignas Matilaitis. Prie 75 kp., Chicago, Ill.: Anelė Grinčiūtė, Jonas Paukštys. Prie 81 kp., Hudson, Mass.: Julius Trockis, Stasys Kaluziavičius, Silvestras Shatas.

STOKIME VISI Į DARBĄ.

Lietuvos klerikalai, neturėdami absoliučios didžiumos Seime ir negalėdami Lietuvos Valstybinius reikalus tempti ant savo klerikalisko kurpalio, paleido Seimą. Jie paleido Seimą ne su tikslu, kad pasitarnauti valstybei, ne su tikslu, kad pagerinti Lietuvos kaimiečių-artojų buvį, bet su tikslu, kad busimuose rinkimuose gauti savo sėvę absoliučią didžiumą, ir kad vėl galėtų būti viešpačiais ant Lietuvos artųjų.

Mes, Amerikiečiai lietuviai, gerai pamename jų įvairių "misijonierių" visokiems tikslams vėjus mūsų tarpe. Taipgi mes pamename tų visų vėjų gražiausius obalsius, kad buvo garšinama, jog aukos renkamos: šaukams, kultūros reikalams ir kitokiems geriems tikslams. Jie tais savo gražiais žodžiais apgavo katalikus, išviliojo iš jų sunkiai užpraktuotus centus ir surinkę šimtus tukstančių nė mažiausios dalelės neskyrė tiems reikalams, kuriems rinko, bet viską sukrovė savo federacijos izdinėn Kaune.

Šiandien jie, turėdami šimtus tukstančių dolerių Judošišku būdu surinktų, paleido Lietuvos Seimą, kad gavus proga už tuos vargšų Amerikiečių suaukotus centus užvesti didžiausią agitaciją, apjakinti Lietuvos kaimiečius, praversti kodaugiausiai zakrastijonų ir špitolinukų į busimajį Seimą ir valdyti šalį, visus klebonus laikant general-gubernatoriais.

Lietuvos vargingi kaimiečiai, nesdami sunkią vargą našta ir neturėję progos ir galimybės pamatyti pasaulio tautų gyvenimą, gali patikėti klerikalų veidmainystėms. Čia yra didžiausia pareiga mus, Amerikiečių lietuvių, — mes turime pasistengti, kad nepažindinti savo gimines Lietuvoje su klerikalų veidmainystėmis, kad persergėti juos nuo davimosi užnerti klerikaliską kilpą ant jų kaklo. Musų šiandieninė pareiga rašyti laiškus savo giminiams Lietuvoje, nurodyti jiems, už ką jie turi atiduoti savo balsą sulaukus rinkimų dieną.

Gi mes čia budami taipgi, su lyg išgalės, turime prisidėti su aukomis, kad paremti musų vienminčius: valstiečių liaudininkų partiją, kad jie su mūsų parama galėtų atremti tą klerikalų ataką ir persergėti Lietuvos liaudį nuo suvadžiojimo.

Šiandieną eina vėjus rinkimo aukų į Politinį Iždą, kurio tikslas yra kovoti už pilną Lietuvos suosybę, kad tenai klestėtų toki pat laisvė, kokią mes čia turime Amerikoje. Kad tenai vargingam kaimiečiui nereikėtų savo suvargusį sprandą lenkti prieš tykaduonį kleboną arba kitokį kokį špitolinuką-ponelį, pasodin-

VYRAI, DARBAN.

Pereitą savaitę parėjo iš Lietuvos žinia, kad Lietuvos Seimas paleistas. Nauji rinkimai bus gegužės 12 ir 13 dd. Išgirdus tokią žinią, kad Lietuvoj neliko nei valdžios, nei Seimo, darosi labai graudu, nesmagu ir neįauku, jog tai momentas begalinės svarbos. Gailla ir liudna! Matyt, klerikalai užsispyrė valdyt, kad ir mažumoje, arba ardyt. Jei klerikalų rėpnumas valdyt būtų buvęs kiek mažesnis, tai tą visą suirutę lengvai galima buvo išvengti. Jei kunigų partijai rūpėtų daugiau Lietuvos valstybės, negu jų partija, tai jie, klerikalai, būtų Valstiečių Liaudininkų išlygas priėmę ir sudarę bloką.

Valst. Liaudininkų išlygos buvo minimum; Valstiečiai Liaudininkai nestatė savo partijos žmogaus, nei į Prezidentus, nei gi jie reikalavo premiero. Valstiečiai Liaudininkai pasitenkino trimis vietomis ministerių kabinete. Bet klerikalai ir tokių išlygų nepriėmė. Siūlyti mažesnes išlygas Valst. Liaudininkai, kaip viena iš didžiųjų partijų su 20 atstovų, negalėjo, nes jie būtų nužudę užsitikėjimą nuo tų žmonių, kurie juos išrinko. Taipgi nuo Amerikos pažangios visuomenės. Tokiose aplinkybėse valstiečiams liaudininkams nieks daugiau neliko, kaip tik tapt klerikalų pastumdėliais, ar stot opozicijon. O išalkę valdžios klerikalai griebė į savo rankas visą valstybės vairą, ir pasikamavę suvirš penkių mėnesių, praleidę tiek brangaus laiko ir išeikvoję nemažai Lietuvos valstybės turto, nieko gero nei už penkis centus Lietuvai nepadarę, pagaliaus prisipažįsta, kad valdyt patys vieni negali.

Bukapročiams kunigų partijos vadams ėmė penkis mėnesius laiko persitikrinti, kad mažuma negali valdyt valstybės. Nudėgė nabagai nagus, tai keršijo visiems kaip galėdami. Mat apžinojo kąsni, kurio nuryt nepajiegė ir užspringo. Nelegališkas Prezidentas paleidžia Seimą ir pagarsina naujus rinkimus. Ar jiems nauji rinkimai pasiseks? Jie, matomai, tikisi laimėti, kitaip jie nebutų paleidę seimo, o but noroms-nenoroms taikęsis su valstiečiais liaudininkais.

Taipgi aišku kaip diena, kad klerikalai mėgins dar vieną kartą paimti viską į savo rankas. Be abejoj, jie jau paleido tukstančius savo agentų kunigų rubuose, bažnytinės ambonos bus paverstos ir politiška estrada, šimtai bažnyčių virs politišku mitingų salėmis. Nėra abejonės, kad Lietuvos vėspukų bus išleisti Pietmeniški aplinkraščiai ir tikinčiuosius. Davatkoms ir tamsesniems katalikams baidyti bus šaukiami iš pragaro vėlniai, o Valstiečių Liaudininkų ir Social demokratų niekinimui bus pašaukti didžiausios purvinburniai-keikunai Garmai, Vilimavičiai, "pasitę klerikalai" ir kiti "doros" mokytojai. O šita visą konglomeraciją stums milijoninė kruva litų.

Tai prieš šitokią kolosalę jėgą turės išeiti mūsų vienminčiai į kovą. Ar jie atsilaisys? Vargiai be musų paramos. Jie lauks nuo musų pasipirties. Jų veidai bus atkreipti į Amerikiečius. Ar mes juos apvilisime? Ne! Tas neturėtų atsitikti!

Mes turime Politinį Iždą. Jo šimtinė valdyba susideda iš veikliausių ir gabliausių asmenų. Dabar jiems didelė proga padirbėti, parodyti ką jie gali, supranta, su musų visų kooperacija. Dabar gerai padirbėjus šiuos du mėnesius, nereikėtų almanuoti per trejus metus.

Taipgi, broliai ir sesės! stokime visi kaip vienas pety į petį ir dėkime dolerį prie dolerio, kas kiek galime, tik greičiau, tik ne-veluokit! Ant pradžios duodu dešimts

dolerių — malonėsite pasiūsti Politiniam Iždan.

Stasys Norkunas. Dorchester, Mass.

Iš A.L.T.S. Kp. Veikimo.

HUDSON, MASS. Sandariečiai veikia.

Jau buvo "Sandaroje" rašyta, kad pas mus susiorganizavo Sandaros 81 kp. Šis Hudsoniečių žygis susiburimui į tokią prakilnią organizaciją kaip kad Sandara, musų vietiniams Maskvos tovariščams pasirodė kaip peilis po laklu. Mat jie čia jau buvo gerai įsigyvenę ir niekeno nekludomai fanatizavo vietos lietuvius. Gi dabar, kada susiorganizavo Sandaros kuopa, jie gerai žino, kad jų fanatizmui atėjo galas, nes geri tėvynainiai susispėję į Sandaros kuopą pradės prakilniai darbuotis tėvynės labui.

Kovo 18 d. naujoji Sandaros kuopa laikė savo pirmą susirinkimą, kuriame išrinkta kuopos valdyba iš sekančių tėvynainių: Stasys Trakimas, pirm. Stasys Tatarunas, prot. rašt. M. Kudurauskas, fin. rašt. Andrius Soslavičius, kasinin. Edv. Borakas, kas. glob. Pranas Mikšta, maršalka. Taipgi šiame susirinkime prisirašė trys nauji nariai, kurie žymiai padidino musų spēkas veikimui Lietuvos labui.

Žinoma, tas musų matuškos Rusijos tovariščams labai nepatinka, jie visokiais budais diskredituoja naują kuopelę, bet tas jiems nepavyks. Lai jie sau saldziai sapnuoja apie pasaulio rojų, lai blaškosi, kaip sapnas nieko naudingo nė sau, nė savo tėvynėi nenuveikdami. Ateis ta diena, kada ir jie išbus iš to fanatiško apjakimo ir pamatys savo kvailybes. Leiskime, tegul jie sau pasapnuoja, tegul pamiega, kada išbus, tada bus naudingesniais ir sau ir savo tautai. O mes, Sandariečiai, šiandien stokime į didelį darbą. Lai nelieka nė vieno Hudsono lietuvių tėvynainio nestojusio į musų eiles. Mes su bendrinio savas pajiegas darbuokimės savo tautos labui, o sulauksime šviesių rytojų.

Sandarietis.

WORCESTER, MASS. Iš Sandariečių veikimo.

Kovo 18 d. vakare Sandaros 16 kuopa surengė vakariene įkurtuvėms savo kambary, kuriuos Worcesterio Sandariečiai įsigijo ir puikiai įtaisė. Įtaisymui kambaryje daug triuso padėjo kaikurie nariai, ir labiausiai dėka priklauso P. Steponkui ir Stasiui Kuliui, nes jiedu padirbo stalus ir kedes ir tt.

Vakarienės vedėjas buvo pirmininkas Kriaučialis. Jis visų pirmausiai perstatė gerb. "Amerikos Lietuvių" redaktorių V. S. Jokubyną. Gerb. Jokubynas skaitė paskaitą "Musų sriovės". Paskaita visiems patiko.

Praregantas sakė, kad musų Sandaros sriovė tai kaip tas upelis vinguoja tarp dviejų krantų, nepaisydamas ant nieko, — taip ir mes, nors turim priešų iš abiejų kranto pusių, bet ant nieko nepaisykim, ir mes savo tikslą atsiuksim, tik diržkim.

Toliaus sekė užkandžiai. Laikė užkandžių buvo pakviestas kalbėti S. L. A. 57 kuopos pirmininkas ir vietinis žymus biznierių P. Dėdynas, jisai linkėjo gerų pasekmių 16 kuopai.

Po to p-lė F. Juzenaitė deklamaciją pasakė: "Lietuva brangi." Toliaus kalbėjo A. J. Gotautas, Ukėšų Klubu pirmininkas Jonas Dirvelis, "Aušrelės" pirm. F. Skliutas — visi linkėjo gerų pasekmių musų užbrėžtame tikslu. Šiame vakarėlyje prisirašė du nauji nariai: Simanas Pačkauskas ir p-lė F. Juzenaitė. Taipgi mes, turėdami kambarys, bandysim veikti ką nors

daugiaus, negu kad iki šiam laikui.

Taipgi visi prie darbo, kas gyvas, nes dirva plati yra veikimui, o mes išausgim į dideliausią organizaciją.

Krasnickas.

LAWRENCE, MASS. Sandariečių prakalbos.

Kovo 20 d. antradienio vakare pas mus kalbėjo gg. A. Ivaškevičius ir K. Norkus. Parengė Sandaros 12-ta kuopa. Nors tai buvo dirbama diena, mat daug lietuvių dirba tai naktimis, tai virš laikį, bet susirinko apie 200-300 žmonių. Abiejų prakalbos buvo pašvęstos apie Lietuvos atgimimą, apie Lietuvos pakėlimą ekonominiai ir politiška. Prakalbos savo tikslą atsiekė ir žmonės buvo labai užganėdinti. Parinkta buvo ir aukų, kurių surinkta \$40.02. Sandaros kuopos pirmininkas A. Bagdonas pridavė likusių aukų iš 16 d. vasario \$6.00 ir taipgi Sandaros kasininkas pridavė nuo pirmiau surengtų prakalbų klaipeidėčiams \$2.35, tai išviso aukų pasidarė \$48.37. Atėmus salės ir plakatų išlaidas \$9.22 Politiskam Iždui per Sandaros kasininką A. Ivaškevičių pasiūsta \$39.15.

Aukojo šie asmens: Simanas Petrukevičius \$2.00; po \$1.00: Marė Račkauskienė, Ant. Rudis, Vincas Danilevičius, Mikas Galubickas, Ant. Sinkevičius, S. Tataronis, J. Starta, B. Žuromskas, St. Kuzma, Jonas Kuršas, Marė Kuršienė, Jonas Biekša, Pr. Bataitis, Alponas Pilvelis, Juozas Tamošiūnas, K. Paulauskas, B. Šimkonis, Petronėlė Karpinskaitė, Valerija Mikšienė, O. Sekienė. Kas aukojo mažiau dolerio, nebuvo užrašoma. 12-tos kuopos Valdyba.

MONTELLO, MASS. Paaiškinimas Montellos katalikams.

Mėnesiniame mitinge kovo 2 d. buvo išduotas raportas komitetų bendro veikimo su katalikais Klaipeidos šelpimo reikale. Komitetas pranešė kuopos susirinkimui, kad labai pasipiktino katalikai iš tilpusios korespondencijos "Sandaros Nr. 8 po antgalviu "Lietuviai blogai elgiasi," kur yra pasakyta, kad iš klerikalų katalikų veikimo tai dar aršiau už komunistus elgės. Todėl 24 kuopa nutarė paaiškinti tą dalyką:

1. Gerbiamieji lietuviai katalikai! nemanykite, kad A. L. T. S. 24 kuopa įgaliojo korespondentams kokias korespondencijas rašyti;

2. 24 kuopa neatsako už palaidus Montellos korespondentus, ką jie giria arba šmeižia, tai jus pačių yra reikalas.

3. Mes tik žinom tą, kad ta korespondencija yra žiopla, pasakyta tikta, kad katalikai prasčiau elgėsi už komunistus, o kaip prasčiau, tai nepasakyta. Minėta korespondencija atrodo korespondento mintis, kad katalikai labai platina degtinę. Tai netiesa: pirmą vietą degtinės platiname užima bolševiškos dvasios žmonės, tulų net bravorai yra ekspliodavę, o kiti yra po kelius syklius areštuoti, o iš organizuotų katalikų to nėra. Daugiausia degtinę platina tie žmonės, kurie nepriklauso prie organizacijų, o tokių baisenybių, kaip parašė korespondentas apie katalikus, tai mes kol kas nematom. Iš kitų pažvalgų žmonių pasitaiko šlykštesnių atsitikimų, pavyzdžiui, kovo 10 d. vakare T. N. krautu-vėje suarežavo devynius gemblerius bekažyruojant, tie žmonės buvo bolševiškos, tautiškos dvasios. Iš katalikų veikimo yra daug naudingų darbų atlikta Lietuvos reikaluose, ir katalikai organizuoti nedaro gėdos svetim-taučių akyse. A. L. T. S. 24 kp. užginčija tą korespondento pareiškimą.

Žinoma, galim kaip kas pastebėti ant katalikų, bet tai mažmozis. Biskp žioplį, per daug klau-so savo kunigėlio ir išsigiria, kad labai darbštus. Žiurint iš šalies, tai juokas ima. Žmogus diena iš dienos dykas budamas iš-mislis kokį skymą, tai tie vargšai stebiasi iš jo sumanumo; paveizdan, kad organizavo savo parapijonus priklausyti prie lenkų karaliaičio "susaidės" Kaune, tai tie vargšai rašosi su pasididžiam-vimų ir moka po kelius dešetkus dolerių ir busią garbės narys; juk čia tai tikras jezuitų humbugas, su tuo duoda lenkams su-prasti, kad lietuviai dvasioji su jais. Stokite, broliai, garbinę paliokų senas tradicijas, garbin-ките savus genijus Lietuvos žemė-lės, Keistutį ir Vytautą; iš tokių razbaininkų tautos, kaip Paliokų, ir galėjo išsivystyti šventas Kazimieras. Paliokai kajo-pio musų brolius kardais ir nori užgriebti Lietuvos žemę ir žmones vergais pavergti, o musų parapijonai tuo pačiu sykiu did-žiojoje priklausyti prie šv. Kazimiero draugijos Kaune, ne-gaudami jokios pagelbos iš tos draugijos, tai yra tikrai žiopla. Prieto spiria kunigas statyt baž-nyčią tokiomis sunkiais laikais, kad reikia šelpti tėvynę. Juk Dievui vistiek, kokioje tu bažny-čioje poteriūs kalbėsi, bet tik šėyrai. Čia, broli, ne jums ir ne Dievui garbė, bet kunigui ir vys-kupui. Tai tuos dalykus jus, broli-ai, žioplai suprantate. Kuopos įgaliotinis, Jonas Balionis.

CHICAGO, ILL. Susirinkimas.

A. L. T. Sandaros 75-tos kuopos mėnesinis narių susirinkimas įvyks trečiadienyj, balandžio 4 d., 8 val. vakare, Rašinsko svetainėje, 729 W. 18th St., Chicago, Ill.

Draugai ir draugės! malonėkite punktualiai ir koskaitilngiausiai atsilankyti, nes turime daug svarbių reikalų aptarti. Taipgi atsiveskite ir naujų narių. J. Auryla, rašt.

PITTSBURGH, PA. Susirinkimas.

A. L. T. Sandaros 36-tos kuopos mėnesinis susirinkimas bus seredos vakare, balandžio 4 d. 1923 m. L. M. D. Svetainėje, nuo 7:30 val. vakare.

36-ta kuopa visada laikydavo pirmą Nedėdienį vakare, bet kad dabar pripuola Velykos pirmą nedėdienį, tai bus šiojį vakarą. Todėl, kurie tik nedirbsit, malonėkit atsilankyti, nes, kaip žinot, bus Sandaros balius balandžio 14 d., todėl reikės rinkti darbininkus ir baliui ir visokius prisirengimus prie balius. Taip pat "prisirengimas" prie teatro "Juozapas ir Zebora," kurį Clevelando artistai loš gegužės 5 d. Birmingham Turn Hall, S. S. Nes šis paskutinis mitingas ir prieš teatrą. Apart Sandaros reikalų, bus ir TMD. darinkta valdybos keli nariai, kurie pasitraukė prie 10-tos kuopos TMD. Taipgi, Sandariečiai, skaitilngiau į susirinkimus, da daugelis šiuos metus nemokėjo už Sandarą, todėl pasistengkit visi užsimokėti už visus metus iš kalno, kad nedarytume skriaudos savo organizacijai. Taipgi, Sandariečiai, prie darbo.

Fin. rašt. J. Virbickas.

CHICAGO, ILL.

A. L. T. Sandaros 75 kp. mėnesinis susirinkimas įvyks balandžio 4 d., 1923 m. 7:30 v. vak. J. H. Rašinsko salėj, 731 W. 18 St., Chicago, Ill. Visi nariai malonėkit butinai atėiti į susirinkimą, nes turime daug svarbių reikalų apsvarstymui. Pagaliaus visi galėsit pasiimti A. L. T. Sandaros kalendorių 1923 m., kuriame telpa labai daug svarbių dalykų, kuriuos kiekvienam lietuviui privalėtų žinoti. Atsiveskit naujų narių. Valdyba.

Naujas Lenkų Smurtas

Lenkai, pasiremdami neteisėtu Tautų Sąjungos Tarybos sprendimu apie neutralinės juostos padalinimą, sutraukę dideles karines pajėgas Valkininkų-Varenos rajone, padarė naują smurtą prieš Lietuvą. Kadangi mūsų vyriausybė Tautų Sąjungos sprendimo neprieštarė, tai mūsų kariuomenė neperžengė neutralinės juostos, kad pasipriešintų lenkų smurtui. Bet labai didelį pasipriešinimą lenkams padarė vietos šauliai ir partizanai, kurie daug kartų viršijantioms lenkų kariuomenės dalims sudavė skaudžių smūgių. Nuo kaikiurių kaimų lenkai net po tris kartus buvo atmušti. Vis tik vietos gyventojai nuolat didina mas lenkų kariuomenės dalis visai atremti nepajėgė, ir tokiu būdu lenkai užėmė gelžkelio ruožą tarp Valkininkų ir Varenos. Kaip žinoma, šis gelžkelio ruožas, nebūdamas lenkų rankose, neleido jiems naudotis gelžkelio Vilnius-Gardinas. Labai tenka paabėjoti, ar dabar tuo gelžkelio lenkams pavyks nustatyti susisiekimą tarp Vilniaus ir Gardino, nes naujai užimtas ruožas einą vietomis, apgyventomis grynai lietuviams, kurie lenkams kiekviena proga keršys už jų naują smurtą. Tuo tarpu tas gelžkelio ruožas reikalingas diletio ir ilgo taisymo, nes vietos šauliai ir partizanai atsitraukdami jį smarkiai sunaikino.

Ivykusiuose šiame rajone tarp lenkų kariuomenės ir mūsų šaulių ir partizanų mušiuose, iš abiejų pusių yra žuvusių ir daug sužeistų. Žymi dalis vietos šaulių ir partizanų pasitraukė iš savo gyvenamųjų vietų į mūsų puses. Yra paimtų belaisvėn lenkų karininkų ir kareivių. Puolimą lenkai pradėjo vasario 15 dieną, ir tik po keturių dienų užėmė minėtą ruožą.

Anglų generolas — lietuvių belaisvis.

Vasario 17 dieną lenkai, užėmę jiems Tautų Sąjungos skirtą neutralinės juostos dalį Valkininkų-Varenos rajone, išiveržė į Lietuvos teritoriją šiapus neutralinės juostos ir užėmė aštuonis kaimus tame rajone: Strelčiškių, Zacharų ir kit.

Mūsų kariuomenė lenkus tuoju išmušė. Susirėmime buvo keletas užmuštų ir sužeistų. Lenkų keletas pateko mūsų belaisvėn. Išmušus lenkus iš Strelčiškių kaimo, tą kaimą užėmė mūsų kuopa. Ir tai kuopai teko nepaprastas "laimikis" — paimti anglų generolą ir vieną karininką belaisvėn. Buvo taip. Atsiėmus mūsų kuopai minėtą kaimą, tuojau atvažiavo du lenkų karininkai su keliais kareiviais palydovais. Drauge su jais buvo anglų generolas ir vienas karininkas. Kuopos vadas tuojau visą tą keistoką kompaniją suėmė. Generolas tuojau pasisakė, kad jis esąs anglas. Bet kadangi jis buvo paimtas drauge su mūsų priešininkais, išiveržusiais į Lietuvos žemę, tai musičiai jį, kaip belaisvį, atsiuntė į Kauną, o ypač, kad jis neturėjo jokių dokumentų, taigi kilo abejonė, ar tai nėra persirengęs lenkas. Kaune anglų atstovybė patvirtino, kad tai yra Anglijos karinis atašė Lenkijoje generolas majoras A. Carbond Niatt. Generolas pripažino, kad jis, pildydamas Anglų misijos Varšavoje prašymą, buvo atvykęs apsipažinti su neutraline juosta, kurią lenkai turėję užimti.

O lenkai generolą atvežė į pačią mūsų vietą, matoma, norėdami, kad jis būtų apšaudytas ar užmuštas ir kad dėlto kiltų kvičai tarp Anglijos ir Lietuvos! Kiek mums teko sužinoti, tai lenkai anglų generolą naudojo vietos gyventojų apgavimui.

Važiuodami per naujai užimtus kaimus, lenkai rodė generolą vietos gyventojams ir aiškino, kad jis nustatęs naują sieną tarp Lietuvos ir Lenkijos. Anglų generolą lydėjo lenkų kapitonas Viktoras Dunin-Vonsovič, dalyvavęs peoviakų sukilime Kaune, paskiau pabėgęs ir pas želigovskį vedęs žvalgybą prieš Lietuvą. Vonsovič taip pat paimtas belaisvėn. Tokiu būdu lenkai anglų generolą padarė apgaulės ir svetimų žemių grobimo dalyviu.

Idomu, kaip į tai pažiūrės Anglų vyriausybė.

Notos dėl lenkų smurto.

Mūsų vyriausybė pasiuntė Tautų Sąjungos generaliniam sekretoriui notą, kurioje praneša apie lenkų išiveržimą į Lietuvos žemę ir prašo, kad skubiai susirinktų Tautų Sąjungos Taryba ir apsvaistytų padėtį, kuri grėšia taikai Rytų Europoje.

Tarybų Rusai pasiuntė Lenkijos ir Lietuvos vyriausybėms vienodo turinio notą dėl lenkų smurto. Notoje pareiškama, kad Sovietų Rusai negali ramiai žiūrėti į taikos ardyumą Rusijos pasieniuose, kad Rusija tik tokias pripažins Lietuvos-Lenkijos sienas, kurios bus nustatytos abiejų šių valstybių susitarimu. Lenkų puolime Rusai įžvelgia Rygos taikos sutarties laužymą. Be to, Rusai siūlo tarpininkavimą taikiai išspręsti Lietuvos-Lenkijos kvičią.

Klaipėdos prijungimo iškilmės Kaune.

Vasario 20 d. Kaunas netikėtai turėjo didelę šventę; tai buvo Klaipėdos prijungimo iškilmės. Jau nuo ryto miestas buvo pasiūšęs vėliavomis. 12 val. visose įstaigose darbas buvo pertrauktas, krautuvės užsidarė. Žmonijų visokių luomų būreliai ėmė traukti Karo Muzėjaus linkui. 12 val. 40 min., kai Klaipėdos laikrodis rodė lygiai 12 val., Ministras Pirmininkas p. Galvanauskas susirinkusiai didžiausiai žmonių miniai vyriausybės vardu pranešė, kad Klaipėdos kraštas prijungtas prie Lietuvos, kad ten jau iškelta Lietuvos Vėliava. Griausmingas "valio" buvo atbalsiu p. Ministerio žodžiams. Toliau p. Galvanauskas pasakė turiningą prakalbą, kviesdamas piliečius mūsų valstybės ir tautos bendruose reikaluose laikytis tvirtos vienybės, vengti siauro partingumo. Po to Mažosios Lietuvos atstovas p. Vanagaitis pasakė karštą prakalbą, pažymėdamas, kad Klaipėdos atdavimas neįvyko dėl diplomatų rupesnių ar kokio nors geradarijo malonės, o yra išimtinai vaisius pastangų, kurias padarė pasiryžėliai kovotojai už to krašto išvadavimą.

Prie to pažymėjo, kad Didžiosios Lietuvos šauliai pagelbėjo Klaipėdiečiams išsiluosuoti iš 600 metų vergovės. Po to p. Vanagaitis skambino Laisvės Varpą, skelbdamas Lietuvos Tautai džiaugsmingą žinią, kad jos atskala Klaipėdos kraštas, nuo šiol prisiglaudžia prie savo bendros motinos Lietuvos. Paskiau dar kalbėjo šaulių Sąjungos atstovas p. Rap. Skipitis. Jis pabrėžė, kad Klaipėdos krašto laisvė yra išpirkta kranju ir vargais jautriausių Lietuvos vaikų, todėl Lietuvos šauliai ir piliečiai negali sutikti, kad toji laisvė būtų varžoma bet kokiomis sąlygomis. Toliau kalbėtojas priminė, kad dabar lieka mūsų vyriausiu uždaviniu atvaduoti iš lenkų jungo Lietuvos sostinę Vilnių. Garsingas "valio" patvirtino gerb. kalbėtojo žodžius.

Po to manifestantų didžiausia minia nuvyko pas Respublikos Prezidentą pasveikinti Lietuvos valstybės galvą su dideliu džiaugsmingu Lietuvos tautos ir valstybės laimėjimu. Poną Pre-

zidentą sveikino Seimo narys p. Vl. Skardinskis. Atsakė p. Prezidentas. Orkestrui sugriežus tris kartus Lietuvos Himną, manifestantai išsiskirstė džiaugsmo ir malonaus upo kupini. Oras.

Lenkus išbaidė iš Klaipėdos.

Lenkai Klaipėdoje turėjo savo atstovybę, kuri buvo praminta "Propagandos ministerija," kadangi ji daugiau nieko neveikė, o tik varė propagandą už lenkišką "freištatą." Lenkų atstovu Klaipėdoje buvo pagarsėjęs agitatorius tulas Šarota. Užėmus sukilėlius Klaipėdą, Šarota ten pasiliko, prie savo "propagandos ministerijos" pasikabinęs dar prancuzų vėliavą, kuri, kaip globotoja, kaboje aukščiau lenkų vėliavos. Bet ir lenkučiams Klaipėdoje prisėjo riestai: jiems teko apeleisti per tris metus ten "užkariautą placovką."

Mums praneša iš Klaipėdos tokių smulknesnių apie Šarotą ir jo kompanijos išgijimą.

Prancuzams ir anglams apleidus Klaipėdą, vyr. laisvanorių vadas Budrys pasiuntė pas Šarotą savo adjutantą pasiklausti, ar nereikia jam duoti keletą laisvanorių, kurie pagelbėtų sukraustyti ir išgabenti tos "Propagandos ministerijos" rakandus.

Dėl tokios "apiekos" ponas Šarota labai nusistebėjęs ir pareiškė, kad jis nesirošia apeleisti Klaipėdą, kad jam prancuzai pavedę sustatyti Klaipėdos krašto statutą, kad, jė žiniomis, Lietuvai Klaipėdos krašto suverenitetas nėra perduotas. Į tai p. Budrio adjuntas atsakė, kad jį tokiose gudrybėse mažai nusiūmė, o jis tik turi uždavinį pasiūlyti "pagelbą" iškraustyti lenkų atstovybę iš Klaipėdos; prie to pareiškė, kad vis vien jis atsiųs keletą laisvanorių, kurie tokia pagelbą suteiktų. Po to, p. Šarota buvo nuykęs pas p. Budrį, kurio prašė, kad paliktų jį Klaipėdoje. P. Budriui nesutikus, Šarota pasiūlė tokią kombinaciją: jis sutinkas nuimti lenkų vėliavą ir gerbą nuo atstovybės, kad tik jam, jau kaip privachu asmeniui, būtų leista palikti. Į tai p. Budrys atsakė, kad p. Šarota gal palikti ir lenkų vėliavą ir gerbą kaboti prie tuščio ruma, o pats su visa savo kompanija turi tuojau išsikraustyti. Tuom tos nepaprastos "derybos" ir baigė. Ir vasario 20 dieną p. Šarota su visais savo propagandistais ir rakandais, sausumos keliais, apeleido išildintą lenkų guštą Klaipėdoje...

Astronominiai lenkų skolų skaitmens.

Šiomis dienomis Varšuvos seime buvo daug kalbėta apie lenkų markę. Mat, pirmą kartą Lenkų seime buvo svarstomas valstybės biudžetas, apskaitytas tik šis metų keturiems mėnesiams. Visiems metams biudžetą nebūvo galima apskaityt dėl tolimesnio bėvertės lenkų markės puolimo. Kalbėtojai reikė susirupinimo ne tik dėl lenkų markės, bet ir jų valstybės nepermatomos niurios ateities. Šių metų keturiems mėnesiams numatyta valstybės išlaidų vienas trilijonas ir du šimtai milijardų (1,200,000,000,000) lenkų markių. Pajamos nesiekiančios ir trečdalis tų astronominių skaitlinių. Kadangi iš užsienių paskolų daugiau nėsą vilties gauti, tai reikėsią ir toliau verstis naujų popierėlių spausdinimu. Dėl to, žinoma, puls ir toliau markės vertė, o jau ir dabar doleris lygus 36,000 lenkų markių.

Ne mažiau reikšmingų skaitmenų paduoda "Dziennik Wilenski" Nr. 80 iš š. m. vasario 8 dienos apie Lenkijos skolas.

Vidaus skolų Lenkija turi 760,596,693,624 lenkų markių. Kitoms valstybėms, — Amerikai, Olandijai, Norvegijai, Švedijai, Danijai, Šveicarijai, Prancuzijai, Italijai ir Anglijai, — š. m. sausio 1 dieną Lenkija buvusi

Tama Janošitė.

A. A. TULYS.

(Tasa)

Paskui pačiuo ją galinga fakstratų melodija ir ji pajuto sąmonę, jog gyvenimas tėra miglotas sapnas, kurį labai gerai išreiškia tas karakteringas muzikos "tirle-tirle!" Ir staiga pašoko nuo stalo, stvėrė vyrui už rankos ir suuko:

—Dabar einame šokti!

5.

Kaip keturios ryto Tama automobilio parvažiavo namon. Prie automobilio ji uždėjo ranką ant Kiaudos nugaros, pabučiavo jo veidą ir įbėgo vidun, tarus: —Dabar sudiev. Aš turiu numigti.

Miegamajam ji įėjo susvaigus, labai nuvargus. Pilka kambario tamsa ypatingai metės jos akys. Ji manė nenusirengus kristi į lovą, bet priešus prie komodos pastebėjo laišką. Ji tuojau atsuko elektrą, žiūrėti iš kur jis. Paėmus laišką umu pakeitė maivą. Laiškas buvo nuo Šalones. Drebančia ranka ji atidarė jį žiūrėti ką rašo šis vyras, kuris per dešimt metų negalėjo išeiti jai iš minties. Jis rašė gražiai — labai gražiai: "Tama! Lygšiol aš tau nerašiau dėl labai nepastovaus mano gyvenimo, kuris pagaliau man nusibodo. Ant galo pasimoniau aš pradėti gyventi "kaip žmogus," anot to priežodžio. Tačiau tai padaryti aš tegaliu... (Nepatingėk spėti, kur daugtaškį koki matali.) Aš pasiilgau tavęs, Tama! Labai pasiilgau. Tu visada buvai tokia man gera. Iš visų mano klajonių persitikrinau, jog tu esi palikus manyje galingiausių moters impresiją... Todėl aš ir noriu tave pamatyti ir kietai suspausti tavo ranką ir... Juk... Kaip aš galiu užmiršti tas trumpas valandas, kurias praleidau su tavimi? Tu pati tą gali suprasti... Traukinį aš paimu subatoj."

Tama susimaišė, be sąvokos pridėjo briauną laiško prie lūpų ir ilgai stovėjo nepasijudindama. Jos mintin tuojau ėmė lysti ką tik praleistos valandos kabareto: Kiaudos glėbiai, jos priešaidai jam... Bet po viškuom ji prisisuko kelis sykius; padarė gračiojišką judėjimą ir giliau nusišypojo prieš veidrodį, dabodama labai nuvargusias savo akis.

Paskui išnaujo Tama skaitė Šalonio laišką, nors už lango gražiai aušo jau antras rytas jai akių nesudėjus.

6.

Po pietų Tama išbudo ir paėmus iš pagalvės vakarykštį laišką skaitė per naują, aukštelnelką gulėdama. Ji negalėjo suprasti to laiško. Ar tai gali būti? Ar tai teisybė, kad ji turi laišką nuo Šalones — tokį laišką nuo to vyro, skolinga, skaitant šveicarų frankais, 1,519,543,974 šveicarų fr. Lenkų markėmis skaitant būtų apie 10,335,000,000,000 lenkų markių. Taigi Lenkijos vidaus ir užsienio skolas, pačių lenkų apskaitymu, siekia apie vienuolika trilijonų (11,000,000,000,000) lenkų markių arba apie 1,750,000,000 šveicarų franku, tokiu būdu kiekvienam Lenkijos piliečiui išpuola valstybinės skolos po 70 šveicarų frankų arba, mūsų pinigais skaitant, po 250 litų!

Lenkijos skolų apskaitliavimas padarytas viršui minėto lenkų laikraščio paduotomis žiniomis; todėl galima manyti, kad tie skaitmens nėra padidinti, o greičiau sumažinti.

Iš to, kas čia pasakyta, matome, prie kokio baisaus bankruto, prie kokios bedugnės Lenkija yra priėjusi.

Tai su tokiu "kraičiu" Lenkas persasi prie Lietuvos! — š. m. sausio 1 dieną Lietuvos... ("Trimitas")

kuris niekada nėra parodęs prieš jos patraukimo ir kuris išvažiavęs į karą neparašė jai nė vienos atvirutės? Ar jis galėtų dabar taip rašyti? Ar ištikrųjų yra gyvas tas žmogus, apie kurį ji seniai galvoja kaip mirusį? Ar ištikrųjų jis gyvena ten toli per tuos visus metus ir galėjo nežinoti kaip dažnai ir kaip liudnai ji pamislydavo apie tas valandas, kurias teko jai praleist su juom? Bet... bet... Kad jis atrašė jai tokią laišką, tai tik jau neišgero... Jis turi būti be kojos, ar be rankos ar taip kur ant amžių sužeistas... Dabar... dabar, kada jau nė viena nebepori jį žiūrėti, jis atsiminė Tamą... Dabar, tik dabar, jau jis nori, kad Tama būtų jo... Koks jis geras... Kaip būtų jei ji visai neįsileistų jo į savo namus? Arba jei įsileidus, padavus jam vyno išgerti, ilgai palaukus, kada jis paimtų jai už rankos ir pradėtų persiprašinėti, ir sakyti "Tama, aš tave myliu; be tavęs gyventi aš negaliu, Tama tu turi būti mano, mano ant visados," jį imtų ir parodytų Kiaudos paviešką, sužieduotinį žiedą? Ir imtų sakyti: "Pervėlai, ponas Šaloni, rytoj mano vestuvės, man gaila, kad Tamsta taip ilgai nesusišėjojai savos"? Bet kaip ji galėtų taip padaryti? Ne, jį bus tokia, kokia visada buvo. Ir dar geresnė, jei jis bus be kojos, arba rankos, arba šiaip kur sužeistas. Toks jis gražus buvo visada!

Čia jos mintis ilgiau apsisėjo ant Kiaudos, vakarykščių orgijų ir savo pasižadėjimo. Taip, Šalys turi būti jos, bet ką su Klauda? O, jį galės jam pasakyti: "Man gaila, man labai nesmagu, bet aš tik per klaidą... Aš buvau labai girta ir nežinojau ką daranti. Šia jusų žiedas..." Ir dabar jį kaip tai neaiškiai atsiminė, kaip jis movė jai žiedą, kaip ją bučiavo ir kalbėjo jai apie šteitį, paskui kaip ją beveik rodes nešė į miegamąjį... Dabar ji nedo tebejautė jo rankas ant savųjų; jo veidą prie savojo, jį arti prie savęs...

Ir taip sukėbė jos mintis aplink kol suskambino telefonas. Ji atsivertus ant dešinio šono paėmė telefoną atsakyti. Prie telefono buvo Klauda, jis linksmai ir maloniai ją pasveikino ir buvo beužvedęs ilgą kalbą. Bet Tama ją trumpino, žiūrėdama, kad greičiau užkabinus telefoną. "Taip, jau atsikėliau, — jį sakė jam. — Ne, šiandien negalime pasimatyti. Man labai gaila. Bet aš tuojau išvažiuoju neapsilenkiamai svarbiais reikalais ir sugrįžsiu nepirmiau kaip ponedėlyje. Pašauk mane tada, apie pietus. Ne, man reikia važiuoti toliau negu tu galėtum automobilium vežti. Bet dabar aš labai užsiėmus. Mat, rengiuos... Man gaila, kad turiu sakyti sudiev."

Užkabinus telefoną, ji pasiėmė nuo galo lovos pajamą ir nuėmė prie veidrodžio pažiūrėti kaip išrodo. Ką Šalys apie ją pamislyt? Jos veidas buvo geltonas, paakiai įdubę, ir raukšlėti. Tokia negyva dabar ji rodė, "Vyras nusigąs taip mane pamatęs!" — pamislino ji. Labai trumpoj praieity jį buvo visiškai kitoniška: skaisti, pilna. Kaip greitai ji persimainė ir labai persimainė. Ji negimus tokioj draugioj dalyvauti. Ką apie ją tokia pamanyt Šalonis? Ir Tama dabar jautė didelę baimę senatvės. "Pertoli aš šridau!" — jai dinktelėjo. Pagaliau ji nusprendė, kad iki subatos niekur neiti — silsėtis, kad nors kiek išrodžius geriau. Bet ir vėl ėmė sukstis jos galvoj savotiškas susiramminimas: "O, jei jis pasirodys manęs nebojās, ką aš pailsau? Brangiausios mano gyvenimo dienos vistiek jau din-

gusios. Nebedaug kas man paliko čia pasidžiaugti... Aš ir taip galiu dar kiek pagyventi. O paskui..."

7.

Subatoj anksti vakare Tama sėdėjo arti prie Šalones, linksma ir maloni, savo namuose. Tama žiūrėjo į tą vyrą ir šypsosi. Taip ilgai ji jo nematė ir nieko apie jį nežinojo! Ir ve, dabar jis išrodė toks puikus kaip visada. Ne, daug puiknesnis, daug patraukiantesnis! Ir nesužeistas, kaip kad jį manė. Ne, visiškai sveikas ir smagus. Kaip jį dabar laiminga!

Iš pradžių jiedu kalbėjo apie pažįstamus ir gimines.

— Taip. Teklė užmušė tuojau ant rytojaus, tau išvažiavus. O tavo motina mirė trimis savaitėmis paskui.

— O kur yra Anelija Simonitė?

— Ji mirė treji metai atgal.

— Ir jinai mirė! O gi Aleksas Sabaitis?

— Jis apsvėdė. Nežinau, kur dabar gyvena.

O sutemus vaikas paklausė: — Gal eisime į teatrą?

— Ne, einame prie ežero. Seniai aš prie jo bebuvau... Jau nebėgaliu išivaizdinti nė kaip jis atrodo. Einame prie ežero, Šaly.

— Beje, kaip Stasiunas dabar gyvena? — vėl Šalonis sugrįžo prie klausimų. — Aš negaliu jo užmiršti. Toks jis ypatingas...

— Jis nusišovė praeitais metais.

— Kvailas daiktas.

Esant dar toli nuo ežero pasiekė juos elektros šviiesa, kuria buvo apšviestos šokių salė ir apie linkę, ir judinantį fakstratų muzika. O nuėję prie salės jie rado pilną prisigrudusio jaunimo, kaip ir visada tokiais vakarais. Ir jiedu labai domiai žiūrėjo į tuos jaunus, energingus šokėjus. Tama ėmė jaustis sunkiai, nes ji pamatė, kad jį jau išėjus iš mados. Jau ir šokiai ir rubai kitoki. Ir šokėjai nepažįstami.

— Jie visi man nepažįstami, — truptų susijudinęs tarė Šalonis. — Kaip greitai išnyko mūsų mečiai ir priaugo kiti į mūsų vietas.

— Ką ir aš sakau. Ir aš retą kurį ju pažįstu.

Interesingai Tama žiūrėjo į frisko ir naujas madas. Praeitais tris ar keturis metus merginos iš proto ėjo, kad siuti iki kelių suknius, o pačiakās atraitoti tuojau apačioj kelių, taip kad šokant muzika nuogi pakinkliai. O dabar daugiausia merginų suknius buvo juodos ir siekiančios kulknėlius, nors pečius ir krutinę mažiau dengiančios.

— Ką tu manai apie tą naują madą? Ji man nepatinka, — pradėjo Tama. — Suknia maišosi tarp kokių. Čia jau grįžtama į senovę. Ką tu manai?

Pradėjus grajinti naują šoki, daugelis merginų pradėjo dainuoti naują melodiją, kuri Tamai labai patiko ir sujudino ją. Ir jį dabar jautė tvirtą norą, būti tokios aštuoniolikos metų ir pasinerti į tą upą, kuriame nugrimzdus salė. Jai rodė, kad dabar viskas daug smagiau, daug gyviau, daug gražiau.

— O aš myliu tą muziką! Tokia ji graži. Einame šokti. Man ir tos ilgos suknius pradeda gražiomis rodytis... Einame šokti.

Ji pačiuo Šaloniui už rankos ir įtraukė vidun.

Ir jiedu pačiuoti muzikos spazmo pasinėrė toj jaunoj srovėj mergų ir bernų ir maigės kaip ir visi.

O kada jiedu nuėjo prie ežero, kur buvo tamsu ir netaip šilta. Tama sykis nuo sykio pakartojo šias dvi eilutes iš tos jai mėgiamos dainos:

Tut, tut, Tutsie, sudiev!

Tut, tut, Tutsie, neverki!

Esant prie ežero jį atsiminė kaip senai jiedu ėjo apie jį ir kaip labai jį buvo tuom pasitenkinus.

(Bus daugiau)

tė, dabar kaip ir pirma buvo, dirbti pakol tas darbas nebus pilnai užbaigtas ir pakol mūsų troškimai ir idealai visiškai neišpildys. Pakol Lietuva netaps visai suvienyta iš lauko ir viduje, pakol neužžibės demokratiškas simbolis.

D. Z. Baltinajis.

Vietos žinios.

"KELEIVIEČIŲ" PRAKALBOS

Kovo 23 d. 8 val. vakare, "Keleivio" leidėjai surengė prakalbą, į kurias susirinko gan skaitlinga publika. Publikos susirinkimas, beabejo, priklausė nuo to, kad plakatuose buvo skelbiama: "Lietuva ant kranto Revoliucijos. Seimas išvaikytas, Vyriausybė nuversta, Lietuvos Respublikai grėšia didelis pavojus, todėl yra šaukiamas masinis lietuvių mitingas kovo 23 d. 8 val. vakare," kas, beabejo, kiekvieną užinteresavo eiti išgirsti ar ištiesyti taip yra Lietuvoje. Bet pasirodė visai kitaip; pasirodė, kad "Keleivio" leidėjai tą sensaciją panaudojo visai prasilenkdamis su teisybe, bile tik sutraukus daugiau publikos, nes niekas neprorodė, kad Lietuvoje yra revoliucija.

Prakalboms vadovavo Ambrozaitis, kuris pirmiausiai perstatė kalbėti "Keleivio" spausdintuvė darbininką ir redaktoriaus pagalbinią Juozą Nevecką. Neveckui užėmus kalbėtojo vietą iš publikos pasigirdo keletas garsų, primenančių lenkišką vištą. Matyt, tas ištarta su ta minčia, kad ir jis ką bendrą turi su lenkų višta "Keleivio" name, nors jis dirba kaip darbininkas už algą gaunamą nuo burdžininkų Gegužio ir Michelsono. Jam pradėjus kalbą viskas apribo. Jis gan rimtai kalbėjo apie klerikalų pasikėsimus pavergti Lietuvą ir ragino visus remti Lietuvą ir partijas, kurios veda atkaklią kovą su klerikalizmu.

Antras kalbėjo K. Norkus. Kadangi jis tą patį vakarą turėjo kalbėti Montello, Mass., tai trumpai kalbėjo, pabrėždamas keletą dalykų apie klerikalų šeiminkavimą Lietuvoje. Jo kalbą visi ramiai klausė.

Trečias kalbėjo adv. F. J. Bagočius, kuris pirmasis savo žodžiais kaip juristas, pradėjo teisinti šių prakalbų šaukimui plakatų prasmę, buk teisingai buvęs panaudotas žodis "Revoliucija," nes revoliucijos esančios visokios; galvos revoliucija, pilvo revoliucija, ir pagalios valdžios permaina taipgi esanti revoliucija. Čia iš juristo Bagočiaus lupų teko išgirsti naujas dalykas. Pavyzdin: mes laikraščiuose esame skaitę eiles pranešimų apie įvairių šalių valdžių permainas, bet niekad nebuvo pažymėta, kad valdžios permaina reiškia revoliuciją. Reiškia, dabar pirmu kartu "dažnime," kad ramiu būdu valdžios permaina reiškia revoliuciją. Bet kaip pasirodė, tai pats Bagočius tam netikėjo, ką mėgino publiką įtikrinti. Juk jeigu tų plakatų skelbimas apie revoliuciją pilnai atskleidžia dabartiniam momentui Lietuvoje, tai jau jų teisinti visai nė nereikia, o jei daroma pateisinimas, tai jau kiekvienam aišku, kad kas neteisingo yra. Tolesnioje savo kalboje mažai ką rimto pasakė, nes beveik visą savo kalbą pašventė baiks, kas publiką gerai prijuokino. Jo satyrininką kalbą visi ramiai klausė. Po jo kalbos buvo renkamos aukos, parėmimui socialdemokratų partijos Lietuvoje.

Laikė aukų rinkimo publikoje buvo girdėti išsitarimų: "Jeigu šis susirinkimas buvo šaukiamas ne prakalbe, bet masinio susirinkimo obalsiu, tai kodėl šio vakaro vedėjas nepakviečia bent kelis iš publikos pareikšti savo nuomonę link šio susirinkimo, ir to-

limesnio teikimo paramos Lietuvos pažangiom partijoms?" Kiti atsakinėjo, kad aukas surinkus bus tame reikale atsiklausta publika ir bendras pasitarimas. Laikas buvo vėlutas, padėjus aukas rinkti pusė publikos apleidė salę, o kita pusė laukė tolimesnio programo.

Aukus pabaigus rinkti, vakaro vedėjas nieko neprisimena apie masinį susirinkimą ir perstato kaip paskutinį kalbėtoją "Keleivio" redaktorių Michelsoną. Publikoje pasidarė neramumas. Pasigirsta švilpimų ir įvairių išsitarimų link Michelsono. Vienok Michelsonas nepaisydamas, kad jis tarėsi su Sandariečiais bendrai veikti, ir kad šis vakaras sušauktas suteikimui Lietuvai tinkamos paramos. Kada jis pradėjo kalbėti apie tai, kad Lietuva reikia teikti paramą, tai vienas Sandariečis neiškęsdamas pastebėjo, kad Michelsonas ne teisybę kalba. Taipgi jis norėjo nurodyti, kad Michelsonas veidmainiauja kalbėdamas apie rėmimą Lietuvos, nes kada visi Bostono lietuviai rengė masinį susirinkimą suteikimui paramos Klaipėdos sukilėliams, ir kada nunešė plakatų į "Keleivio" namą, tai visai atsisakė priimti, o kada prašė pagarsti "Keleivij," tai atsisakė garsyti, na o kada garsino tai su pasityčiojimu. Ant tų kelių Sandariečio žodžių, Michelsono draugas Raulinaitis tam Sandariečiui griebė už apykaklės. Sandariečio draugai Raulinaitį atstumė į šalį, pareikšdami, kad muštynių būti negali. Tame pačiame momente publika susidėmoralizavo ir prakalbos pairo Michelsonui negavus kalbėti.

Dabar kyla klausimas, kas kalta tas incidentui? — ar tie žmonės, kurie prašė balso, ar vakaro vedėjas? Aš iš šalies žiurdamas teisybę turiu pasakyti, kad kalčiausias vakaro vedėjas arba tas kas jį informavo taip vakarą vesti. Nejaugi keleiviečiai ant tiek atsilikę, kad nerandą skirtumo tarp masinio mitingo ir prakalbų? Mano supratimu, masinis susirinkimas, tai yra valia kiekvienam išsireikšti savo nuomonę. Tad ir publiką už tai kaltinti negalima, nes jie elgėsi taip, kaip masinių susirinkimų taisyklės reikalauja. Jeigu vienas reikalavo, reikėjo duoti jam balsą pareikšti nuomonę, jei būtų atsiradę daugias duoti ir kitiems, bet nesūstinti savo tarnus statantiems klausimus griebti už gerklų! Jeigu statanti klausimus būtų pareiškę, kad jie nepageidauja Michelsoną matyti ant estrados, tai Michelsonas būtų galėjęs nekaltinti, nes pirmieji trys kalbėtojai ir ketvirtas vakaro vedėjas ganėtinai gerai išaiškino visus reikalus. O jei rengėte prakalbų formoje, tai ir reikėjo garsinti, kad prakalbos. Tada kiekvienas žinotų, kur jis atėjo ir kaip privalo elgtis. Bet kada publiką sušauki vienam tikslui, o mėgini panaudoti kitam, tai publika atsidurė neaiškioje atmosferoje ir nežino kaip orientuotis.

Šis incidentas turi būti kaip lekcija kaip keleiviečiams, taip ir kitiems. Niekad nereikia veidmainiauti. Kokiam tikslui publiką sušauki, tokį programą vykdyk, tada kiekvienam bus aišku, kur jis yra, kaip privalo apseiti ir tokių atsitikimų nebus. Bet kada publiką šauksime vienam tikslui, o mėginsime panaudoti kitam, tai panašius atsitikimų mūsų tarpe galės būti daug ir patys busime kalti, kas taip darysime. Šiame atvejyje patys keleiviečiai kalti.

Michelsonas už netaktinę vakaro rengimą ir negarų kalbėti, taip buvo susmeravęs, kad žmogėnis net kepurę pamiršęs buvo beinas namo. Tik laimė, kad jis prie durų susitiko pažįstamą moterį, kuriai pa-

JUOKAI IR SATYRA

VAIKAS IR MOTINA.

Vaikas:— Mama, kodėl tu mane neleidži į mokyklą?

Motina:— Vaikeli, kad tu dar permažas.

Vaikas:— Musų papė jau didelis, kodėl jis neina?

Motina:— kad musų papė jau per senas mokyti.

Vaikas:— Kad aš permažas, o papė per senas, tai tu, mama, eik į mokyklą, tu nemaža ir nesena.

Motina:— Kad tu toks nenurama, tai galėsi eiti, tik dabokis, kad automobilius nesuvažinėtu ant gatvės.

Vaikas:— Automobiliai nevažinėja tų vaikų, katrie eina į mokyklą. Aš aną dieną mačiau ant kampo lentą su parašu: "Automobiliai išlengvo, mokykla arti."

Luokiškis.

NORI IŠMOKT LINKSNIUOT.

Jurgis:— Aš dabar einu į mokyklą ir noriu išmokt linksniuot. O lietuviškas linksniavimas labai juk reikalingas.

Pilotas:— Apie kokį čia kalbi linksniavimą, aš nesuprantu. Gal plaukiot, o gal linguot, ar kaip?

Jurgis:— Tai vyras, kad ne tik kad nemoki linksniuot, bet ir nežinai, kas linksniavimas! Žinoma, linksniavimų yra įvairių ir daug, bet aš mokinuosi linksniuot tikiai kalbą.

Pilotas:— A, a! dabar žinau, ką reiškia linksniavimas, taigi ir aš, progai pasitaikius, pabandyčiau!

Vištinis Vanagas.

IŠ GIMNAZISTĖS RAŠTŲ.

"...Koks baisus būtų padėjimas naujai gimusio, siplnučio kūdikėlio, jei jį sutvėrusi gamta nebūtų davus jam tėvo ir motinos..."

N. R. S.

TAS NEIŠVENGIAMA.

—Tai tamista nori būti mano žentas?

—Ne, aš nenoriu. Bet jei aš vesiu tamistos dukterį, tai aš nematau kokiū būdu tą išvengti.

W. T.

DAUGIAU SUNGRYBIŲ.

—Smaguriai — sako namų darbo filozofas:— yra kaip grybai; atsakančios rusies jie yra labai sveiki, tik reikia labai saugoties šungrybių.

GIRKALNISKIS.

gerbti norėjo pakelti savo kepurę. Griebė už kepurės, — bet tik vienas ausis terado! Tada sugrįžęs už scenerijos pasiėmė, kur ją buvo palikęs.

NEVIADOMSKIO GARBINIMAS VARSUVOS SEIME.

Frakcijos "Wyzwolenie" buvo įteikta interpeliacija dėl daromų endekų partijos bažnytinų demonstracijų pasinaudojant Neviadomskio nužudymu. Iš kalbų paaikškėjo, kad stulpas, prie kurio buvo Neviadomskis pririštas, endekų rekvizuotas, taip pat jie pasiėmė ir jo grabo lentas. Tais daiktais endekai operuoja dabar manifestacijose visoj Lenkijoje. Susitvėrusi visą Lenkiją apimančią organizacija manifestacijoms rengti. Mokyklų vadovai leidžia j tas demonstracijas jaunuomenė. Valdininkai, kunigai plačiai jose dalyvauja. Kairieji oratoriai atranda, kad užgimusi yra nauja katalikų atskala su nauju šventuoju, nepaisanti, kad tokia atskala konstitucijos draudžiama esanti. Jei tai ne nauja atskala, tai, anotinterpeliantų, turbūt dvasios liga (psichopatija), prieš kurią turi kovoti sveikatos apsaugos ministerija. Interpelacija pripažinta 155 prieš 141 balgą skubota ir atiduota administratyvėn komisijon. ("L. Ž.")

MUZIKALIS IŠSILAVINIMAS

—Ar Ona turi kokį muzikalį išsilavinimą?

—O, ir labai didelį: suminėk jai kokį nori rekordą ir ji tuojau pasakys, kokia daina ant jo kito šono.

T. R.

NE VISAI PATROTINO.

—Tad tu mylėjai ją ir patrotinai?

—Ne, aš negaliu pasakyti, kad aš taip daug patrotinau. Matyk, gražindama man mano dovanas, ji pridėjo kaikurias ir kito vaikino dovanas.

S. L. C. A.

SKAUDI IŠTARME.

Nigeris, kaltinamas už pavogimą laikrodėlio, buvo statytas prieš teisdiry. Teisdirys, nemydamas prirodymo kaltės, tarė:—Esi paliuosuotas.

—Paliuosuotas? — abejodamas pakartojo nigeris:— ką tas reiškia, ponas teisdiry?

—Tokia ištarmė: esi paliuosuotas.

Nigeris, vis da abejodamas, klausia:— Pons sudžia, ar tas reiškia, kad aš turiu sugražinti laikrodėlį?

C. A.

PRITAIKYTAS TEKSTAS.

Juodukas pryčeris Alabamoje vienu tarpu buvo patekęs trumpam laikui į kalėjimą ir visą laiką bijojosi, kad jo parapijonai to nesužinotų, nes paskutiniu laiku jis elgėsi labai paveizdingai. Vieną sekmadienį pakilęs sakyti pamokslą jis pamatė pršakinėje sėdynėje sėdintį tą žmogų, su kuriuo vienoje celėj jis sėdėjo kalėjime. Reikėjo kas greitai padaryti. Jis, žiurdamas į negeistną svečią, iškilmingai pareiškė: "Už šios dienos pamokslą aš imu Jobo knygos perskyrimą šešiasdešimt ketvirtą, eilutę 400, kur pasakytas: "Kurie mane pažįstate ir nieko nesakote, tuos aš vėliau matysiu."

A.

PILDO SUTARTĮ.

—Tamista nemokėjai randos pereiną mėnesį.

—Ne? Na, rodos tamista turėsi priversti mane pildyti mus sutarimą.

—Sutarimą? Kokį sutarimą?

—Tamista sakė, kad aš turėsiu mokėti randą už visą mėnesį išanksto, arba visai ne.

D. F. P.

NEAPSIŽIURĖJIMAS.

—Kad aš tave vedžiau, aš labai tave gerbiau — rodos praryčiau tave. Dabar labai gaudiuos, kad neprarijau.

L. R.

PAAISKINIMAS.

Teisdirys:— Kodėl tu sukapojai savo pačią į du šimtu keturiasdešimt aštuonis smotus?

Apskūstasis:— Aš tada buvau perpykęs.

L. R.

KAM TAS?

Du žydai prekėjai susitiko gatvėje.

—Ką aš girdžiu? — taria vienas:— pereitą savaitę buvo didelis gaisras tavo namuose?

—O, ne, ne! — atsako kitas:— gaisras bus sekancią savaitę. Kaip tau? tu taipgi gerai apsidraudęs nuo ugnelės?

—Taip, aš apsidraudęs nuo ugnelės ir nuo ledų.

—Aš suprantu apsidraudimą nuo ugnelės, bet nežinojau, kad kas galėtų iššaukti krusą.

L. R.

PAVEIKSLĖLIS

Lietuvos Vėliava, dydį tik už 6c. stempu. W. J. PETKON. BOSTON, MASS.

Puiki Proga!!!

Šiomis dienomis gavome iš Kauno sekančias naujausias knygas, kurios labai naudingos kiekvienam lietuviui:

VYRIAUSIAS INKVIZITORIUS, 28 pusl. Kaina 15c.
KRIKŠČIONYS, 29 pusl., Kaina 15c.
CICELIALI Šioje knygeleje yra išaiškinta, dėlko žydai nešioja cicielius. 28 pusl. Kaina 15c.
APIE TESTAMENTUS. 48 pusl. Kaina 20c.
LIETUVOS TEISMŲ SUTVARKYMAS. 32 pusl. Kaina 15c.
KĄ PRIVALO ŽINOTI PILIETIS Demokratinę Valstybę Kuriant. L. Natkevičius. Knygelė 72 pusl. Kaina 20c.
ISTORIJA VIDURINEI MOKYKLAI. Didelio formato knyga, 88 pusl. Kaina 25c.
DRAMOS: "Auka" vieno veiksmo drama ir "Paštis" vieno veiksmo drama. Abi vienoje knygutėje, 96 pusl. didelio formato knyga. Kaina tikrai 25c.
PASAULINĖS LITERATūros VADOVELIS. Didelio formato knyga, 48 pusl. Kaina 25c.
GINTARAS LIETUVOS ŽEMĖJE, 24 pusl. knygelė, Kaina 10c.
SUSIRINKIMŲ IR MŪTINŲ VADOVELIS, 40 pusl. ... 15c.
VASARŲJUS. Ukio kursai agr. J. Kriščiūno, pusl. 72. 20c.
APSAKYMELIAI Iš Gyvulių gyvenimo. Didelio formato knyga su paveikslėliais, 112 pusl. Kaina tikrai 25c.
ŽIEMINIAI JAVAI, pusl. 40. Kaina 15c.
APIE VAISMAINI. Didelio formato knyga, apie sutvarkymą ukio, kad javai gerai derėtų. 96 pusl., kaina 25c.
ŽMONIŲ LIGOS. Labai naudinga Dr. K. Griniaus parašyta knygelė, 48 pusl. Kaina 15c.
NOVELĖS Septynios puikios apyskaitės. Knygelė 60. 20c.
Šios visos skaitliu 17 knygių yra neapsakomai naudingos kiekvienam lietuviui. Jų visų kaina susidaro \$2.85. Kadangi jų nedaug turime ir norime greitai išparduoti, tai kuris pasiskubins prisiųsti \$2.00, tas gaus visą kompletą vertės \$2.85. Pasiskubinkite pasinaudoti šia proga

SANDARA 327 E Street, So. Boston, Mass.

KALENDORIUS!

A. L. T. Sandaros Kalendorius 1923 m. yra sekančio turimo:

- 1) Kalendorinė dalis su švenčių bei šventųjų vardais ir svarbiausiais istoriniais įvykiais.
- 2) 13 puslapių svarbiausių informacijų, kurios yra naudingos kiekvienam žmogui.
- 3) Ei, Jaunime! (Eilės).
- 4) Našlaičio Mintys (Eilės).
- 5) Naujiems Metams (Eilės).
- 6) Norėčiau Paklausti (Eilės).
- 7) Lietuvos Valstybės atgijimas ir jos stiprėjimas.
- 8) Lietuvos Valstybės Konstitucija.
- 9) Apie Elektrybę.
- 10) Iš Didžiojo Karo.
- 11) Sandaros Istorija.
- 12) Lietuvos Apskriviai ir Valsčiai.
- 13) Skelbimai.

Kalendorius didelio formato 6x9, 144 puslapių su daugybe paveikslų kaina tik 25c. Šiame Kalendoriuje telpanti raštai yra niekad nepasenstanti ir naudingi kiekvienam žmogui per visą gyvenimą. Tad pasiskubinkite užsisakyti Kalendorių sau ir savo giminei Lietuvoje. Kuris norite pasinaudoti proga, prisiųskite \$1 gausite Kalendorių, knyga Palydovas, Prabengtis Lietuvių Tautos Senovėje ir Amerikiečiai Lietuvoje. Viso vertės \$1.25. Šu užsakymais siųskite pinigų sekančiu antrašu:

SANDARA,

327 E St.,

Boston 27, Mass.

Naujos Knygos!

Šiomis dienomis iš Kauno gavome šias naujas knygas: "MAGARYCIOS" Feljetonų knyga parašė Aklasmatė. Didelio formato knyga 144 pusl., telpa daug puikių feljetonų. Kaina tik 35 centai.

LIAUDININKŲ KOVA SU KLERIKALAIS STEIGIAMA-JAME SEIME DĖL LAISVĖS IR ŽEMĖS. Didelio formato knygutė su paveikslais. Puslapių 32, kaina 15c.

"LIETUVOS UKININKO" KALENDORIUS. Telpa daug visokių informacijų ir svarbių raštų apie Lietuvą. Puslapių 120, kaina 25c.

Tad, kurie norite gauti šias knygas, tai pasiskubinkite, nes jų nedaug gavome.

"SANDARA"

327 E Street,

So. Boston, Mass.

Išymiausių mūsų kariuomenės dvasios pajėgų pastangomis bei darbais eina žymus dumėnėsinis Karo mokslo ir istorijos žurnalas

"MUSŲ ŽINYNAS"

"MUSŲ ŽINYNE" bendradarbiauja mūsų žinomieji istorikai visuomenininkai kap. V. Biržiška, A. Janulaitis, Mažosios Lietuvos veikėjas Klaipėdiškis, majoras Ružanovas, ekonomistas bei publicistas kap. V. Steponaitis, psichologas profesorius Vabalas-Gudaitis ir karo mokslininkai bei karo publicistai: pulk. Betcheris, pulk. Bobinskis, gen. štabo karininkas Boleckis, karo vadin. Dineika, vyr. leit. Gabrys, majoras Laurinaitis, generolas Radus-Zenkevičius, majoras Ružanovas, majoras Skirpa, leitenantas Talhat-Kelpša ir daug kitų. "MUSŲ ŽINYNE" duodamas visų Lietuvoje esančių knygų kaitikos bei recenzijos, o taip pat paminima ir daugybė sveicinomis kalbomis knygų, laikraščių ir tt. "MUSŲ ŽINYNE" lengvai išspausdinta daug įvairių originalių raštų iš mūsų istorijos, literatūros, visuomenės gyvenimo, mūsų kovos dėl Lietuvos nepriklausomybės ir tt. "MUSŲ ŽINYNAS" yra vienas rimčiausių mokslo žurnalų ne tik Lietuvoje, bet ir pasaulio literatūroje. "MUSŲ ŽINYNA" redaguoja kapitonas Steponaitis, leidžia Karo Mokslo Skyrius. Adresas: "MUSŲ ŽINYNAS," Karo Mokslo Skyrius, Laisvės Aikštė 12 Nr. KAUNAS.

Lietuviai Amerikoje

WATERBURY, CONN.

Lai Waterburis bŭna kitiems pavyzdžiu.

Cionai Moterų Apšvietos Klubas, prigelbstint Sandaros 11-os kuopos nariams, surengė prakalbą Lietuvos Moterų Globos Komiteto gerb. įgaliojinam p. Sleževičienėi ir p. Vencienėi, kurios įvyko kovo 13 d. vakare.

Moterų Apšvietos Klubas, imdamas iniciatyvą ant savęs išsirinko rengimo komisiją iš šių narių: pirmininkė O. Stočkienė, raštininkė M. Miknaitienė, išdėtininkė S. Supranienė. Šių pasiūlytųjų moterų šiam prakalbam ir labdariniam darbu sužymam buvo nusistatyta surinkti \$2,000.00 Lietuvos našlaičiams. Už vis labiausia gelbstint, ir daugiausia prisidedant prie šio švento darbo p. P. ir Dr. Deveniams, kurių pastangomis buvo išsiuntinėti laišakai su atsiskaitymu į vietinius įžymesnius biznierių amerikonus, paaiškinant gana plačiai apie Lietuvos Moterų Globos Komiteto įgaliojinių tikslą ir pageidaujant, idant jie paremtų šių mūsų gerb. viešnių žigi. Taipgi buvo gana plačiai apie tai garsinama vietiniuose Amerikonų laikraščiuose, kur p. Sleževičienė ir p. Vencienė pasveikinti buvo patalpinti, taip kad visi šio miesto gyventojai žinojo apie mūsų gerbiamas viešias ir jų atsilankymo tikslą.

Kovo 13 d. ryte jau vaikščiojo po įvairias bizniskas įstaigas, rinkdami duokles Lietuvos našlaičiams šie pasiūlytųjų žmonės: pp. O. Laskevičienė, K. Šeštokiene, S. Supranienė, O. Stočkienė, D. Urbienė, O. Bekerienė, gerb. Vencienė, p. Devenis, pp. Krugeliai, p-lės M. Šeštokaite, O. Presevičiūtė ir E. Petrauskaitė. Tą dieną buvo surinkta suvirš \$300.

Kadangi vakare oras buvo baurus, labai lijo, tad į prakalbą atsilankė nedidelis skaitlius žmonių. Pirmiausia atidarius vakarą ponias O. Stočkienėi, Moterų Apšvietos Klubos choras po vadovyste p-lės G. Miknaitiūtės padainavo "O, Lietuva, numylėta," ir "Kas man darbo," kurios publikai labai patiko.

Reikia paminėti, kad p-lė G. Miknaitiūtė yra jau šioj šalyj augusios motinos duklė, bet gražiai vartoja lietuvių kalbą, ir darbuojasi tarpe tautiečių dailės dirvoje. Yra gėstina, idant visos čia augusios lietuvaitės imtų sau už pavyzdį p-lę G. Miknaitiūtę. Po tam, pirmu kalbėjo advokatas Lukošius, kuris savo trumpoje, bet turtingoje kalboje apibrėžė apie L. M. G. K. tikslą ir agitavo, idant visi geros valios lietuviai nesigalėtų savo centų sušelpimui ir apšvietimui Lietuvos našlaičių, kuklių, kurie yra mūsų šalies išganymas ir atėties laimė. Toliau kalbėjo gerb. p. Vencienė, kuri savo ilgoje ir vaizdingoje kalboje apipašakojo, kad L. M. G. K. šelpia ne kokiu bedievių vaikais, kaip kad kaurie mūsų fanatiški pakvaišėliai yra įvaizdinę, bet šelpia tokius, kuriuos kiekvienas doras ir gerbiantis Kristų žmogus privalo šelpiti ir rupintis jų likimu. Po gerb. Vencienės kalbos buvo renkamos aukos, kurių buvo surinkta apie \$350.00, taip kad iš viso tą dieną buvo surinkta suvirš \$688.00. Po tam kalbėjo ponias Sleževičienė. Kadangi lalkas buvo gana vėlus, tad pastaroji savo kalbą ilgai netęsė, pasakius keletą vaizdų lenkų barbarizmo sukeltų, kurie atnešė Lietuvai naujas aukas — našlaičius, ir ačiūodama aukotojams už jų prielankumą, baigė savo kalbą.

Siuomi mūsų gerb. draugų darbas nepasibaigė, bet jie stengėsi tesiekti savo nusiataymo t. y. gauti \$2000.00. Aukos buvo renkamos iki kovo 17-tai d. ir jau buvo surinkta "cash" arti \$1,500.00. Yra viltis, kad mūsų įvairios dr-jos prisidės, pagal savo išgalę, prie papildymo \$2,000.00. Reikia pažymėti, kad šį vajų rėmė daugiau svetimtaučiai, negu patys lietuviai, kurie, suparytiuoti fanatizmo, atsisako nuo savo pareigų ir ignoruoja tuos, kurie yra pasiūlytųjų dirbti tautos ir tėvynės labui.

Lankanties gerb. Sleževičienėi Waterburyj, šioje šalyj gimusios moterys turėjo laimę pažinti tikrą tipiką lietuvių inteligentę moterį, ponias Sleževičienę, kurios maloni, širdinga kalba, demokratiškumas paliko neišdildomą įspūdį pas Waterburietes. Ponia Sleževičienės troškimas, pageidavimas buvo, idant lietuviškos moterys, nežiurint kur jos gyventų, neužmirštų, kad jos yra lietuvės, ir kad augintų kukliuos lietuviškoje dvasioje. Yra viltis, kad Waterburietės pildys ponios Sleževičienės norą. Ypatinai Moterų Apšvietos Klubas, kuris šiame darbe taip daug pasižymėjo, ir kuris susideda daugiau iš šioj šalyj gimusių moterų, rengiasi užsiprenumeruoti kokį laikraštį ir nusisamdyti kur priėmimą svetainę, kad but galima tankiau suseiti, pasiskaityti ir pasiklausyti žinių iš lietuvių judėjimo bei politikos. Butų labai pagirtina, kad M. A. K. šį savo sumanymą įvykintų ir kad užsiprenumeruotų A. L. T. S. organą "Sandarą," vieną iš pažangiųjų vidurinės sriovės laikraščių.

Taipgi reikia paminėti, kad jau čionai susitvėrė Moterų Globos Komiteto skyrius, į kurį jau yra prisirašę suvirš 30 narių. Lai kitos kolonijos, o ypatinai moterys, ima sau už pavyzdį šį gražų waterburiečių pasižymėjimą.

J. P. K.—tė.

WORCESTER, MASS.

Viešnių prakalbos.

Kovo 11 d. vakare buvo surengtos prakalbos A. O. H. Sveitainėje, pasidarbavimu Worcesterio Lietuvių Draugijų Tarybos. Vakaro vedėjas buvo gerb. Jonas Dirvellis. Atsilankius viešnioms, visų pirmiausia gerb. Dirvellis perstatė kalbėti gerb. Sleževičienę. Kalbėjo apie pusę valandos. Gerb. Sleževičienėi pabaigus kalbėti tapo pakviesta kalbėti g. V. Vencienė. Vencienė kalbėjo dvejose atvejuose. Pirmiausia kalbėjo apie našlaičius. Kada g. Vencienė kalbėjo, tai nevienos moteries akyse ašarų rados. Gerb. Vencienė labai puikiai kalbėjo. Po jos pirmos kalbos buvo renkamos aukos našlaičiams. Surinkta aukų našlaičiams \$200. Po aukų rinkimui antru atveju kalbėjo gerb. Vencienė apie Lietuvos padėtį ir kovą už pramonę ir industriją su žydais ir tt.

Matėsi iš publikos užsilaikymo, kad patiko gerb. Vencienės kalba. Ne vienas kraipė galvą iš tų pačių žmonių, kurie pirmiau šmeižė tas darbuotojas. Sako: o tai kalbėtojos! O tai puikiai kalbėjo ir teisingai!

Taigi garbė priklauso Worcesterio Lietuvių Draugijų Tarybai už surengimą tokių puikių vakarų.

Dabar šitą sezoną iš eilės 4-tas Tarybos surengtas vakaras. Pirmiausia Tarybos buvo pakviesti Lietuvos artistai, Oleka, Leškevičius ir Byra; antras parengimas buvo vasario 16 d. apvaikšiojimas Lietuvos Nepriklausomybės 5-kerių metų sukaktuvių, kur buvo pakviestas gerb. Sandaros pirmininkas Lutkauskas; trečias buvo protestas prieš vėžimąsi palokų Lietuvos žemėn. Kalbėtojų buvo gerb. N. Raate-

nis, Sandaros vice-pirmininkas iš Bostono. Ir visuomet žmonių prisirenka pilna svetainė. Reikia, kad Worcesterio publika prijaudžia Tarybai. Taigi linkiu ir ant toliaus Tarybai darbuotis žmonių labui.

Juozas J. Krasnickas.

CAMBRIDGE, MASS.

Kovo 18 d., pasidarbaujant Cambridge Lietuvių Tautinės Sandaros 9-tai kuopai, surengė prakalbą Y. M. C. A. name, Cambridgeje, Lietuviai pageidavo išgirsti Antano Ivaškevičiaus, A. L. T. Sandaros išdėtininko, Sandariečių atstovo, tik-ką sugrįžusio iš Lietuvos, ir dalyvavusio Klaipėdos išliuosavime ir prijungime prie Lietuvos.

Nors diena buvo labai graži ir nesinorėjo buti salėj, bet publikos buvo virš 300 susirinkę tą dieną. Pirmiausia trumpai kalbėjo atidarydamas prakalbą, pil. M. Venzlauskis, kuris ragino prisirašyti prie Sandaros ir aiškino jos nuveiktus darbus ir reikalingumą veikti Sandariečiams. Pirmas buvo statytas kalbėti anglas H. M. Gerry, Americanization Secretary Y. M. C. A., kuris apgalvestauja, kad tarpe lietuvių nedaug jis galėjęs ką padėti veikti ir pageidavo, kad, jeigu reikės jis dės visas pastangas dėl lietuvių ir padės veikti ateityje.

Tolesnei kalbėjo pil. Antanas Ivaškevičius, Sandariečių atstovas. Jis kalbėjo du sykiu. Pirmą jo prakalba buvo apie Klaipėdą. Labai gražiai nurodė atliktą darbą su jo pagalba, kaip finansininkų ir moralinių darbų, kurių negalima visų aprašyti, nes butų reikalinga visa istorija. Antru sykiu kalbėjo apie Lietuvos politiką dabartinės valdžios. Jis aiškino, kad ji nėra gera. Ir nėra legališka išrinktas dabartinis Lietuvos prezidentas.

Toliau kalbėjo Sandaros Administratorius K. J. Paulauskas, kuris neilgą prakalbą turėjo, bet labai aiškiai, ypač apie reikalingumą veikti Sandariečiams, čionai Amerikoje ir duoti patarimus savo broliams ir sesėms Lietuvoje, už ką balsuoti ir išrinkti geresnę administraciją Lietuvoje. Aukų surinkta \$33.62.

Reporteris.

PITTSBURGH, PA.

Kaip kitose kolonijose, taip ir pas mus ant Penn. ave. atsilankė svečias, gerb. A. Zmuidzinavičius, šaulių atstovas. Kovo 17 d. įvyko prakalbos Lietuvių Piliiečių svetainėje, 2741 Liberty ave.

Gerb. A. Zmuidzinavičius pasveikino vardu Lietuvos mūsų tėvynės, visus susirinkusius, paskui savo aiškioje kalboje nupiešė Lietuvos praėjusį ir dabartinį padėjimą. Pertraukoje buvo kolektiva Lietuvos šauliams. Nors žmonių atsilankė neperdaugiau, bet visi buvo užganėdinti iš taip puikių prakalbų. Penn. aviečiai yra duosnų ir nesigali aukų Lietuvos pagerinimui. Pasėkmės aukų rinkimo buvo sekančios:

Lietuvių Piliiečių Draugija \$50.00.

Lietuvių Piliiečių Sąjunga \$25.00.

Šv. Domininko Draugija \$10.00.

Po \$10.00: T. Lukošius, A. Pranaitis, St. Kripavičius, S. Buozis, Jrg. Navadalskis, Jrg. Žemaitis. Po \$5.00: Pranas Pikšris, K. Valšnoras, J. Pečiukas, J. Paplauskas, St. Savickas, P. Stonaitis, V. Masiulis, D. Stanialis, P. Laukevičius, P. Talundis. K. Dagis \$4.00. Po \$2.00: A. Musniackas, S. Dumbrauskis, K. Andriukaitis, E. Tvanaukienė, Izidorius Čeponis, M. Pukelienė. V. Melašius \$1.50. Po \$1.00: F. Tamolinas, K. Stroga, A. Žemaitis, P. Baraukienė, A. Čeponienė, V. Butkaitė, E. Čepaitis, P. Turpolienė, A. Sabonienė, A. Preidis, J. Kavallauskas, Eksav. Lukšis,

Izid. Lukšis, J. Dudas, K. Deimontas, A. Rastokas, M. Valančius, V. Atstupas, P. Užkurelis, J. Lukšas, A. Krizius, S. Lukošius, R. Paplauskas, J. Navadalskis, po 50c.: E. Krupit, J. Paleckis, J. Virbickas, U. Strogienė. Stambesnėmis aukomis sudėta \$238.50. Smulkesnėmis aukomis surinkta \$6.50.viso aukų \$245.00.

Po prakalbų gerb. kalbėtojas suorganizavo Lietuvos šaulių Rėmėjų Komitetą. Rėmėjai susirašė šie: Jonas Pečiukas, Justinas Paplauskas, Romaldas Paplauskas, Franas Pikšris, A. Laukaitienė, Juozas Peleckis ir Antanas Žemaitis.

Priėngimo komitetas, vardan tėvynės Lietuvos, ištaria širdingus ačiū visiems aukotojams už tokią gausią auką, kuri pakėlė mūsų koloniją į aukštesnę vietą, negu daug didesnių kolonijų.

Sandaraietis.

MONTELLO, MASS.

Russijos gizelių koncertas ir L. Pruseikos prakalba.

Taip vadinami bolševikai-komunistai arba kaip čia juos lietuviai vadina "Rusijos gizeliais," nebajali prisitaikyti susipratusių lietuvių į savo prakalbą, tai bando publiką apgauti. Pasirodė apgarsinimai su paveikslais ir dainininkų vardais koncerto "Laisvės" naudai, kovo 17 dieną Lietuvių Tautiško Namo svetainėje, bet apie L. Pruseikos prakalbą nieko nebuvo apgarsinimuose minima. Žmonių susirinko labai mažai. Koncertui prasidėjus pasirodo ant estrados L. Pruseika. Buvo manyta, kad ir jisai dainuos, bet nedainavo, tik "r-r-revoliucionierišką" prakalbą sakė sumaišęs visą pasaulį su purvais, o labiausia tautininkus, ir kumščias sugniaužęs "r-revoliucionieriškai" grumojo tautininkams, kad visus nuvers Lietuvos bolševikai, jei tik Amerikoje lietuviai pirs "Laisvės" šėrus ir tt. ir tt. Labai įstabu tas, kad susirinkę didžiūnu buvo komunistai, bet Pruseikos kalboj nė ly nepliaušino, kaip kitais sykais darydavo. Tur buti ir tie jaučias kuom nors tokių Pruseikų prigauti.

Pruseika, pabaigęs savo vadinamą prakalbą, paprašė iš publikos, kad pakeltų rankas augštin, kurie nori "Laisvės" šėrus gauti, bet iš susirinkusių nė vienas rankų aukštyn nekėlė. Turbut ir komunistai bijojosi, kad "r-revoliucionierius" kišėnis ne iškraustytų. Baisu ir pamislyti, kiek pastaraisiais keilais metais iš Montelliečių kišėnių yra iškraustyta dolerių, ir vis už tai, kad "r-revoliucionieriški" kalbėtojai liepdavo rankas pakelti aukštyn. Turbut ir komunistai nebetiki savo kalbėtojams, kad rankų nebekelia aukštyn.

Įstabu ir tas, kad Pruseika jau kelintu syk kalba Montello, ir niekados ant apgarsinimų neouvo matyti, lyg slapta pasirodė ant estrados ir labai skubina kalbėti. Žmonės šneka, kad Pruseika nuo "štukų" kalba, už tai r skubina ir slapstosi, kad niecas nesužinotų, kiek nuo "štukų" ždirba. Nedyvai; daugiau žmokus gauna, daugiau nori, nes kapitalizmo laikai.

Montellietis.

PITTSBURGH, PA.

Pranešimas.

Draugystė šv. Andriejaus laiktame metiniame susirinkime gruodžio 10 d. 1923 m. nubalsavo laikyt susirinkimus Piliiečių Name, po numerį 2226 Jane St. S. S. Už taigi pranešam, kad darbar mitingai bŭna laikyti Piliiečių name kas antrą mėnesio nedėlia, prasideda pirmą valandą. Taigi meldžiame draugų ateiti į susirinkimą į Piliiečių namą, ir katrų mokestys yra užvilktos, tai reikia užsimokėti, nes draugystė tai yra gyvenimo apsau-

gojimas. Užkviečia komitetas: Pirm. J. Dumblauckas, Rašt. P. Paulonis, Iždin. J. W. Patekevičius.

BENDRAS DARBAS.

"Darbininko" num. 32 Redakcija ir jau gero noro p. Uosis kviečia liberalus prie bendro darbo, net visų sriovių veikėjus susivaziuoti protestui išreikšti prieš Vilniaus pagrobėjus ir užgyrusius tą pagrobimą, ir Vilniaus atgavimo plenui išdirbti. Toliaus dar bendrai galėtumem tautos šventės apvaikšioti, valstybinį vajų padaryti, ypač didesniajam pavojui ištikus stotumem visi bendrai, kad tą pavojų pašalinti.

Pakvietimas gan geras ir jau senai turėjo buti įgyventintas, bet dėka mūsų katalikų vadovams, toks darbas dar nepradėtas ir dievai žino ar bent kada jis įvyks, jei mūsų katalikai vis laikysis savo atsispyrimo. Nuo pradžios lietuviškos dvasios atsidūmimo Amerikoje daug kartų buvo mėginta susitarti ir bendrai dirbti Lietuvos labui, apleidžiant dievus ir demonus, bet viskas nuėjo veltui. Ką tautiečiai sumanė ir dirbo, tai katalikai smerkė ir griovė. Daugelyje konferencijų katalikai dalyvavo tikta iškvosimui tautiečių, kad paskui galėtų narsiaus griauti ir visokias provokacijas daryti, ir tuomi paskui girtis, jog tai "didelė nauda" Lietuvai padaryta, kaip ana suprovokavimas pasekmingumo Lietuvos Laisvės Paskolos, Washingtono Lietuvių Visuotino Susivaziavimo, Lietuvos Piliiečių Sąjungos, tai Seimų duplikatavimas ir net Tautos švenčių.

Dabartinėje mūsų padėtyje, mes, visi Amerikos lietuviai, turėtumem turėti vieną Vyriausį Komitetą, kuris kalbėtų vardu visų lietuvių Amerikoje ir visur gintų Lietuvos reikalus, visus melus francų ir lenkų reaguotų-atmuštų, ir nėra abejonės, kad tokio Komiteto balsas ir darbas butų plačiai girdimas ir matomas, ir reikšmingas, ir pasekmingas. Ir dabar Antantei užgyrus Želgiovskio užgrobia "Vilniaus, tokio Komiteto protestas jau butų seniai girdėtas buvęs visame pasaulyje, o taip ir kiekviename lenkų pasikėsiniame ar akte. Pagal Uosio supratimo dar nėra vėlu šunis lakinti, kada jau reikėjo buti išėjus medžioklėn.

Ir imant atydon net tikta Tautos švenčių apvaikšiojimą kad ir Brooklyne, kur bendrai buvo rengiama, ir skaitykite palyginimui "Garsą", "Tėvynę" ir "Vienybę." Pirmame buvo tiktai murzinimas širvydo ir Vitaicio už minėjimą Ivaškevičiaus ir Vileišio, o antrame ir trečiame laikraštėje tilpo paminėjimai atitinkami šventei. Ir dar. Vėl tame pačiame Brooklyne kovo 11 d. buvo vietinių draugijų konferencija sutvėrimo Komiteto Lietuvos Kraštų Vadavimui bendrai, ir nutarta išrinkta sriovinis Komitetas, kurio nori Uosis ir "Darbininkas" su "Garsu." Ir vietoje uginti tą užmegstą darbą, ką padarė "Tėvynė" su "Vienybe," "Garsas" ir "Darbininkas" išskaitė kiek širvydas dievų turi ir į kokius tiki. Kada katalikai vienai taria, o kitaip daro, tada joks bendras darbas nėra galimas. Norint bendrai dirbti Lietuvos labui, pirmiausiai turi padėti šalin visoki partuviškumai, ir turi tikta vieni lietuviai buti, ir daugiau nieko. Kol mes spangai laikysimės partuviškumą ir skaitysime kas į kokius dievus tiki, vietoje Lietuvos labo, tolei apie bendrą darbą yra ir bus tuščia kalba, popierinė kova tiesis tolyn Varšavos naudai.

Bet nors p. Uosis ir meilija tokio tarpšriovinio seimo ir komiteto, tačiau sykiu pasisako, kad neatsisakys nuo sriovinio "dar-

bo" ir dvilinkos kultūros, ką pripažįsta ir tautiečiams, tai yra tasykimės ir peškimės toliaus, iki lenkai mus praris ir užsičiaups. Su tokiois intencijomis negalima sutikti. Skirtumai turi buti atmesti ant visados, o ne tikta tam kartui, kada priešas grobia mus ryti. Gelbėti valstybę ir valdžią yra priedermė kiekvieno lietuvi, bet tas gelbėjimas turi buti tikras ir išmintingas, ir laiku daromas, ir želėk Dieve, tie, kurie šukauja-rėkauja, tai daranti, valstybę ir valdžią ardo ir griauja, kaip padarė mūsų katalikiška partija su savo prezidentu Stulginku. Paleidimas Seimo apvainikavo katalikų aktą, apie ką pakalbėsime paskiau.

Kaip neimant p. Uosio sumanymą, jis yra neįvykinamas ir pageidaujimų vaisių reatnės prie dvilinkų intencijų. Sykiu negalima dviem viešpačiams tarnauti — Dievui ir Demonui, ir labai atbula yra turėti Dievą lupose, o Demoną širdyje. Katalikai įstumė Lietuvos vežimą į praperšį ir dabar norėtų, kad sriovės — tautiečiai ir socialistai ateitų padėti ištraukti.

Ant galo pasisakysiu, kodėl aš kalbu su katalikais vietoje krikščionių demokratų, kurie neteislingai tuomi vardu vadinasi ir slepiasi ar gėdis savo tikrojo vardo. Krikščionys demokratai reiškia visą tolerantišką krikščioniją, ko nėra pas musiškius ir jie viską dirba katalikiškai pagal Papos paliepimą, ir jų tikras vardas yra katalikai-internacionalai kaip ir bolševikai.

Tautietis.

SEIMA PALEIDUS.

"Katalikų" skaičiui sumažėjus, jie jau negali bile ką "katalikiškai" praveisti ir todėl tuojaus išleido savo "manifestą," kad reikia daugiau katalikiškų atstovų Seime. "Katalikams" nerupėjo bendras Lietuvos labas — sudarymas Ministerijos iš tinkamų žmonių, bet tiktai klerikalizmas — kunigiška valdžia, kuri yra jau atgyvenusi savo dienas. Kunigai sudarė savo Ministeriją, kuri negavo Seimo patvirtinimo, ir katalikų "prezidentui" Stulginkui buvo gera proga pagal programą paleisti Seimą. Jeigu katalikai butų buvę sukalbami, butų jiems rupėjęs Lietuvos labas, tai jie butų sulyg proporcijos ir asmenų tinkamumo sudarę Ministeriją, kurią Seimas butų vienbalsiai užgyręs. Apart visko, katalikai dar ciniškas žinias paskelbė, kad "visų šventų" blokas nugriovė vyriausybę, kas yra katalikų darbu — sabotaž.

Steigiamame Seime katalikai turėjo 59 atstovus — didesnę pusę; antrame Seime katalikai laimėjo lygiai pusę savo atstovų; trečiame Seime katalikų bus mažuma, nes už juos balsuos tikta davatkos dėlei nusipelnymo daugelio atlaidų ir karalystės dangaus.

Ir štai mūsų, amerikiečių, tikrų Lietuvos mylėtojų, tautiečių, priedermė yra pagelbėti savo vienminčiams Lietuvoje rinkimų agitacijoje. Rinkimai paskelbti ant 12-13 gegužės. Reikalinga yra daug literatūros veltui dalinti, daug kalbėtojų leisti į visus kraštus prakalbų sakyti ir informuoti liaudį, idant daugiau taip nenusiduotų, kad katalikai negalėtų daugiau terorizuot šalies. Todėl visi tuojaus paremkime Lietuvos Valstiečių Sąjungą rinkimų agitacijoje aukojant po \$1.00 ir daugiau, siunčiant greitai SANDAROS Administracijos adresu, kuri tuojaus persiųs pinigus Lietuvos Valstiečių Valdybai į Kauną. (Prie A. L. T. Sandaros yra "Lietuvių Politinis Išdas," į kurį tam tikslui reikia pinigai siųst. Red.)

Kunigai pinigų turi savo agitacijai daugiau negu jiems reikia, ir priedams jie dar pasisavi-

no kun. Laukaičio Fonda, Lietuvos Pakraščiams sviesti, ala katalikiškai agitacijai rinkimuose. Visas aukas siuskime: Politiniui Iždui, 117 N. Dearborn St., Chicago, Ill.

Tautietis.

LIETUVOS RESPUBLIKA

The New York World kas metai išleidžia po Almanaką (kalendorių); taip šių metų (1923) Almanake apie Lietuvos Respubliką ant puslapio 624 rašo sekančiai:

Lietuvos didumas 33,000 keturkampių (angliškų) mylių.

Gyventojų yra 4,500,000, iš kurių 70 nuoš. yra lietuviai, 13 nuoš. žydų ir 8 nuoš. lenkų su sulenkėjusiais lietuviais.

Sostinė Kaunas, laikina; gyventojų 190,000.

Prezidentas, Aleksandra Stulginskas.

Premieras, E. Galvanauskas.

Atstovas Suvienuotose Valstijose, neužimta; Valdemaras Čarneckis, reikalų vedėjas.

Konsulas New Yorke, Dr. J. J. Bielskis (veikiantysis).

Suvienuotų Valstijų Atstovas, Frederick W. B. Coleman; sykiu dėl Estonijos ir Latvijos.

Suvienuotų Valstijų Konsulas, Kaune, Clement S. Edwards.

Lietuva, Baltijos valstija, su siena iš šiaurės — Latvija iš rytų — Rusija, iš Pietų — Lenkija, vakarų — (Rytų Prūsija) ir Baltijos jūra. Didumas veikia kaip Maine valstija (Amerikoje).

Lietuva buvo Didieji Kuni-gaikštystė Rusijos imperijoje, likimą vargusi su Lenkija. Bolševikams paėmus Rusijos valdžią, (Lietuvos) Respublika apskelbė savo Nepriklausomybę vasario 16, 1918, ir kaip tokią tapo pripažinta daugumos valstybių ir Rusijos per sutarimą Maskvoje liepos 12, 1920 m. Ginčai su Lenkija dėl tūlių sryčių (Vilnija ir Gardino žeme) tęsiasi nuo 1918 metų.

Tautų Lyga paėmė tuos ginčus išspręsti. Spalio 9 d., 1920 m. gen. Želigovskis su 15,000 lenkiškos armijos užėmė Vilnių, istorišką Lietuvos sostinę, ir prikerė prie Lenkijos. Lenkijos valdžia paskelbė Želigovskį maištininku, bet jis pasiliko Vilniuje ilgą laiką. Vėliau Lenkija reikalavo Vilniaus, kaip dilies Lenkijos, ant ko lietuviai nesutiko, ir gale 1922 metų reikalavo, kad Tarptautiškas Teismas nuspręstų kam Vilnius turi priklausyti, ant ko lenkai nesutiko. Lietuva yra nariu Tautų Lygos.

Šalį valdo Seimas išrinktas visuotiniu, lygiu balsavimu. Seimas renka prezidentą.

Aštuonioliosdešimt nuošimčių gyventojų užsiima ūkiavimu, kur iš 21,120,000 akrų žemės iš viso, ariamos yra 5,638,426 akrų. 1921 m. derlius buvo 530,000 tonų rugių, 145,350 tonų miežių, 77,300 tonų kviečių, 263,500 tonų avių, 1,386,000 tonų bulvių, 23,100 tonų sėmenų ir 18,800 tonų linų valaknų.

Ūkiavimas išmaitina visą šalį ir dar atlieka visų javų 10 nuoš. išvežimui į užsienį.

Miškai užima vieną ketvirtą dalį visos žemės ploto, eglės, pušys ir kietmedžiai, kas sudaro dideli turta; daug miško išgabena-ma užsienin.

Gyvulių yra ganėtinai; 1921 metuose buvo 370,000 arklių, 780,000 galvijų, 1,262,000 kiaulių, ir 1,036,000 avių — 50 nuoš. daugiau negu 1920 m.

Pramonėje dirbo 42,000 darbininkų, naudojant šalies medegą. Išvežimas į užsienį šalies išdarbių su audimais 1921 buvo 631,964,148 auksinų; parsivežimas iš užsienio buvo 876,874,930 auksinų.

Klaipėda yra didžiausia priplauka su 1,800 angl. mylių geležinkelių.

Lietuva yra ant geležinkelio linijos nuo Paryžiaus, Berlyno ir Rygą, Dvinską, Petrogradą, ir svarbu tas, kad šis tarptautiškas susisiekimas tampa vis pagerinamas.

Tikėjimas — apie 75 nuoš. yra Romos katalikai, 12 nuoš. žydų, 9 nuoš. pravoslavų ir 4 nuoš. protestonų.

Mokyklos — pirm didžiojo karo buvo 871 mokyklų su 40,330 mokinių; 1922 metuose buvo 1,801 mokyklų su 177,379 mokinių.

Valstybės Universitetas tapo atidarytas Kaune, vasario 16 d., 1922 m. Senasis Universitetas Vilniuje tapo pavadintas lenkišku per prezidentą Pilsudskį, kaip

tiktai Lenkija tapo respublika, kaip ir Vilnius su visa aprube pastoję ginčū kas turi jį valdyti. Prekyba su Suvienuotomis Valstijomis praėjusiuose 1921-22 metuose buvo įvežimas į Lietuvą už \$63,968.00, išvežimas į Suvienuotas Valstijas už \$62,850.00.

Tokios tai žinios apie Lietuvą tilpo viršuj minėtame Almanake arba Knygoje Faktų šiemetams. Labai geistina yra, kad Lietuvos Statistikos Raštinė, Kaune, patiektų papildytas ir tikras statistikos žinias ateinan-tiems 1924 metams, kurios tai žinios turėtų siekti iki liepos 1 d. 1923 m., ir pridutos nevēliaus iki rugsėjo 1 d., 1923 m.

P. Mikolainis.

T. M. D. Reikalai.

Visus raštus, korespondencija s ir straipsnius TMD. reikalais reikia sūsti redaktoriaus V. Širv ydo, 193 Grand St., Brooklyn, N. Y. vardu ir adresu.

REDAKCIJOS PASTABOS

Iš Detroit, Mich. 63-tos kuopos raštininkas šiaip praneša apie vieną labai naudingą nutarimą, kurį minėta kuopa priėmė savo susirinkime:

"TMD. 68-tos kp. mėnesiniam susirinkime, laikytame vasario 25 d., Lietuvių Svetainėje, tapo pakeltas klausimas kaslink apdarymo TMD. leidžiamų knygų. Įnešta ir vienbalsiai nutarta, kad TMD. Centro Valdyba sekančias knygų laidas, o ypatin-gai "Istorijos Braižinį," išleisti su apdarais tiems nariams, kurie iškalno užsimokės Centro Valdybai nustatytą mokesť už apdarus." Pasirašo K. Butis.

Nauja kuopos Valdyba susideda iš: Pirm. K. Šnuolis, 1400 Caniff ave.

Vice-pirm. F. Motuzas, 1235 Caniff ave.

Nut. rašt. K. Butis 1235 Caniff ave.

Fin. rašt. Vincas Gumbris, 9501 Cardoni ave.

Iždininkas J. Laukonis 1235 Caniff ave.

M. Mockienė iš Daytono, Ohio 8 kuopos, kuri, kaip visi pamena, susideda iš vienu moterų, štai ką praneša: "Musų Daytono Moterų 8 kuopa gyvuoja puikiai. Gavome dar 3 naujas nares, kurių vardus prisiųs iždininkė. Turėjome jau du vakarėliu, ir abu pasisekė gana gerai, taip kad turime apie \$30 kasoje. Musų sekretorė, plė M. Karpavičiūtė, išvažiavo į Detroit, Mich. Jos vietą laikinai užima p. O. Znemenskienė. Aš tikiu, kad TMD. Moterų 8 kuopa gyvuos."

Tikime ir mes, ir pavedame visoms TMD. kuopoms apsvarstyti savo padėti ir palyginti ją su tos naujos kuopos veikimu. Ar daug kuopų per šešetą mėnesių įstengia parengti du vakarėliu ir gauti \$30 pelno? Taigi, moterys gerai veikia ir gyvuoja.

Chicago 28-ta kuopa taip praneša į Centrą:

"Chicago, Ill. Taip baisiai surisus musų TMD. 28-ta kuopa, kad nežinau ir kaip pradėti darbą. Perna iš prievartos pakliuvus man valdybon atsižymėjau bausiu tinginiu, bent taip turiau sakyti, nes ištikrųjų turėjau rimtų priežasčių neveikti šioje dirvoje.

Vasario 28 d. 1923 m. TMD. 28-ta kuopa turėjo susirinkimą, kuriame veik tik valdyba dalyvavo. Malonu pranešti, kad nuo šio laiko visi valdybos nariai pasizadėjo subrusti ir pastatyti šių musų kuopą ant tvirtų kojų.

Šiuomi pranešu, kad visais reikalais dėlei kuopos reikia kreiptis prie kuopos raštininko B. Lenkauskio, 2203 W. 22-nd St. Chicago, Ill.

Tame pačiame susirinkime prisirašė trys nauji nariai ir užsimokėjo metines mokesťis visi valdybos nariai už 1923 metus.

TMD. 28 kp. valdyba susideda iš sekančių narių:

J. Makuškas, pirm.
B. Lenkauskas, rašt.
M. Kanapeckas, iždin.
M. Misevičius, knygius.

Vas. 28 d. 1923 m. prisirašė sekanti nauji nariai:

Aleks. Ambrozevičia,
S. K. Grišius,
M. Meldaziš.

B. Lenkauskas, rašt. (Kiekviena pradžia prasideda su atsidradimu energijos, o pas-kui — su atradimu būdų kaip tą energiją pritaikinti. Taigi 28-ta kp. gerai eina. Kuomet valdyba, arba viršūnės, toki veikli ir energinga, tai nariams telieka muštis į krutinę ir šokti pagelbon.—Red.)

Centrai Clevelando kuopa praneša apie savo rengiamą medžioklę:

"TMD. 20 Cleveland, Ohio kuopos valdyba 1923 metams susideda iš:

Pirm. J. Plespa,
Pirm. pagelb. J. Samas,
Iždin. P. Vasiliauskas,
Turto rašt. A. Lapinskas, 1820 Russell Rd.

Nut. rašt. V. P. Banionis 1018 E. 76 St.

20 kuopa rengiasi prie didelės medžioklės ant naujų narių. Praeitą susirinkimą prisirašė 3 nauji nariai. Taipgi nutarta parsitraukti iš Centro knygų dėl pardavinėjimo.

Su pagarba V. P. Banionis, 1018 E. 76 St., Cleveland, Ohio.

Nėra abejonės, kad Clevelando kuopai pavyks medžioklė. Ji jau daug darbų nuveikė pernai ir šimet. Kuomet būtų sulyginta darbai TMD. kuopų, ar tik 20-ta kuopa negautų Olimpo liaurų?

GERIAUSI Cigaretai

Nesikankink su Reumatizmu Neuralgija Strėnų Diegliu Skausmais Krutinėje Skaudamais Muskulais Patrink truputį su **Pain-Expelleriu** ant skaudamų vietų, ligi pajausi odos degimą—ir užganėdinantis, malonus palengvėjimas tuojaus užstos. Tikrasai Pain-Expelleris turi **INKARO** vaisbaženklį.

Lietuviška Aptieka

Jeigu norite teisingų vaistų ir užužmintom kainom, tai visada eikite ant 100 Salem St., kur rasite visokių Amerikos vaistų ir Europiškų ir visokių lietuviškų šaknų.

Mes laikome užtikrintas gyduoles nuo visokių ligų, kaip tai: nuo galvos skaudėjimo, nuo užsėnėjusio reumatizmo, nuo nusilpnėjimo strėnų, kraujo valinim, nuo uždegimo plaučių, nuo kosulio ir visokių kitų ligų. Taipgi turime nuo visokių slaptinų ligų ir geriausių patarimus suteikiame, nuo patrukimo del vyrų ir moterų. Atsiminkite, jeigu pirksite pas mus sučėdysite pinigūs ir sveikata. Ateikite visada pas mus, o mes jums patarnausime kuogeriausiai. Pašaukiame geriausia daktarus per telefoną visai uždyką.

H. CABITT.

100 SALEM STREET, BOSTON, MASS.

LIETUVOS TRISPALVĖ VĒLIAVA.

Kiekvienne name privalo buti Lietuvos Vėliava, o ypač laike Vasario 16, šiais metais, nes tą dieną sukanka jubilėjus 5 metų nuo atgavimo Lietuvai nepriklausomybės.

Reikalaukite Vėliavų "VIENYBĖS" BENDROVEJE.

Lietuvos Vėliavų turime Ketveriopų: Vilnonė, 6 pėdų dydžio \$6.00. Gragaus audeklo, 6 pėdų dydžio \$3.75. Mažos su koteliais, 8 colių dydžio po 25c. 5 ir pusės colių dydžio su kotukais po 15c. Taigi paskubėkit su užsakymais.

Siusdami užsakymus prisiųskite drauge ir pinigūs, tas pagreitins gavimą vėliavos.

Perkupčiams duodame didelį nuošimtį ir apmokam persiuntimo lėšas. Pašinaudokite progą, o tą padarysite paskubėdami su užsakymais. Adresuokite

VIENYBĖ

193 Grand Street, Brooklyn, N. Y.

KAS NORITE SUŠELPTI SAVUOSIUS LIETUVO

KAS NORIT SUŠELPTI SAVUOSIUS NAUDOKITES MUSŲ PATARNAVIMAIMS. Mes siunčiame ir greitai išmokame Lietuvoje pinigūs LITAIS, arba DOLARIAIS; išmokėjimus atliekame Lietuvos Bankuose ypatin-gai per LIETUVOS KREDITO BANKĄ, Lietuvos Paštuose ir Valstybės Iždinėse. Darbas atliekama greitai, teisingai ir žemiausiu, negu bile kur kitur, kursu. Persitrinkite!

Parduodame laivakortes iš Amerikos Lietuvon. Partraukiame iš Lietuvos gimines.

Padarome visokius notarialius raštus. Teikiame dykai visokias informacijas, laiškais ir per musų leidžiamąjį savaitinį laikraštį "DIRVA." Visais reikalais kreipkitės:

"DIRVA"

7907 Superior Avenue, Cleveland, Ohio.

SUSIVIENIJIMAS LIET. AMERIKOJ

DIDZIAUSIA LIETUVIŲ APDRAUDOS IR PASALPOS ORGANIZACIJA SVIENYTOSE VALSTIJOSE, TURIOS TURTAS ARTI \$500,000.00.

Nuo susiorganizavimo iki šiam laikui išmokėta \$248,587.80 pomirtinių. Pašalpų išmokėta \$247,687.15.

SLA. kuopos randasi visuose didesniuose miestuose. Nariai priimami nuo 18 iki 50 m. amžiaus. Visj nariai gauna laikraštį "Tėvynė" dovanai. ir taipgi gauna SLA. išleistas knygas už pusę kainos. Pomirtinės skyriai — \$150, 300, 600 ir 1,000.

Pašalpos skyriai — \$6.00, 9.00, ir 12.00 į savaitę. Dėl platesnių informacijų kreipkitės šiuo adresu:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA

307 W. 30-th Street, New York, N. Y.

NAUJIENOS

Pirmas didžiausias ir geriausias dienraštis pasaulyje. NAUJIENAS leidžia darbo žmonės darbo žmonėms. NAUJIENŲ Metinė Biznio Knyga ir Almanakas, 1923 m. su 20,000 informacijomis DYKAI tiems, kurie užsiprenumeruos NAUJIENAS. NAUJIENŲ kaina metams Amerikoje \$7.00. Lietuvoje \$8.00.

NAUJIENOS

1789 S. HALSTED ST., CHICAGO, ILL.

Kur Gauti "Sandara"

Pavienius num. galima gauti kožia savaitę už 5 centus, sekančiose BRIDGEPORT, CONN. H. Slavin, 24 Railroad Ave. CLEVELAND, OHIO. "Dirva", 7907 Superior Ave. A. Szukys, 2346 St. Clair Ave. CHICAGO, ILL. J. B. Aglinskas, 3238 S. Halsted St. Dr. K. Drangelis % Venta Drug Store 4101 S. Francisco Ave., V. J. Andriulis, 2041 S. Ruble St. F. A. Juozapaitis, 4559 S. Hermitage Ave, MONTELELO, MASS. D. Kella, 9 Aarthur St. A. M. Lanška, 672 N. Main St. Boston Sales Co. 678 Main St. NEW HAVEN, CONN. K. Makarevičius, 255 Wallace St. LAWRENCE, MASS. J. J. Urbszo & Co. 101 Oak St. Lithuanian Sales Corp., 70 Lawrence St. BROOKLYN, N. Y. J. Pasniewsky, 87 Grand St. "Vienybė" P. Co., 193 Grand St. BOSTON 16, MASS. J. B. Reinetz, 84 Salem St.

Ligoniai Kurie Sergate

Reumatu, Dusuliu (Ashma), Nervų liga, širdies liga, nuomariu, veneriškomis ligomis ir tt. Visų ligų neminiu, bet bile ligą turi, ar kas tavo šeimynoje turi, nuo didžiausios ligos iki mažiausiai; galite duoti antrašą, o gausite rodas ir receptus dykai. Įdėk už du centus stampą ir gerą antrašą. Dabar geras laikas, vasara ir tiktai šitam laike jus patys save naminė pagydysite. Bandykite namirio gydyme — patys sau. Čia turte progą su garantavimu, bile tik jus ta darysite — pasveiksite. Rašykite pas:

ALEX R. SALVIS

P. O. BOX 96 Dažas, Pa.

Pr. Žyvas

Parduodu laivakortes, geriausių laivų kompanijų. Perku ir parduodu namus ir farmas (Real Estate). Apdraudžiu nuo ugnies namus, automobilius ir tt. OFISO ADRESAS:

1836 N. Main St., Scranton, Pa.

Oregon 3995-M.

1210 S. Broad St. Philadelphia, Pa.

Lietuvis Daktaras, ir Chirurgas.

Valandos: Nuo 9 iki 11 A. M. nuo 2 iki 4 P. M. nuo 7 iki 8 P. M. Nedėliomis nuo 10 iki 3 P. M.

Tel. So. Boston 270.

DR. JOHN MacDONNELL, M. D. Galima susikalbėti ir lietuviškai Ofiso valandos: Rytais iki 9 val. Po pietų 1 iki 3 Vakara is 6 iki 9. 536 Broadway, So. Boston.

Dr. Tessmer

DENTISTAS 306 Main St., Worcester, Mass. viršuj "Iver Johnson" kavinėje. Patyręs dentistas priimanas kainos. Atdara 9 A. M. iki 6 P. M. Nedėliomis 11 iki 12 P. M. Tel. 3310 Park.

Dr. Paul J. Jakmaoh

(Jakimavičius) Priėmimo valandos: nuo 2 iki 4 — 1 po pietų ir nuo 7 iki 8 val. vakarais. 509 Broadway, Kampas So. Boston, Mass. Telephone South Boston 72

Išsegaminuojam akis ir pritaikom akinius.

H. S. Stone O.D.

Aku Specialistas. 399a Broadway, Farpe E ir F gatvė, South Boston.

Pakirpti plaukai ir pleiskanos nėra maleni kombinacija. Tos nevarios baltos pleiskanų lupynos sunaikina gražiausius kiekvieno plaukus.

Ruffles

yra mirtinu priešus pleiskanų. Tik kelis kartus panaudojus jas iš galvos visiškai pranyks pleiskanos. Palaikymui sveikos galvos odos ir gražių žvilgančių plaukų, naudokit Ruffles.

Kaina 65 centai aptiekoje, arba už 75 centus prisiužintame tūkai iš laboratorijos.

F. AD. RICHTER & CO.

104-114 So. 4th St. Brooklyn, N. Y.

Vietos žinios.

SANDARIEČIŲ PRAKALBOS

Kovo 25 d. bendromis spėkomis Sandariečių moterų ir vyrų kuopos surengė prakalbas gerb. mūsų svečiams: A. Ivaškevičiui ir K. Norkui. Publika susirinko gan skaitlingai ir visi atydziai klausė kalbėtojų kalbų. Pirmas kalbėjo Sandaros vice-pirm. N. Rastenis, kuris plačiai apibūdino dabartinius reikalus, tai yra pažangios visuomenės kovą su klerikalizmu paleidus Lietuvos Seimą, ir ragino visus remti pažangias Lietuvos organizacijas, t. y. Valstiečių Liaudininkų partiją atrėminimui klerikaliskos bangos.

Antras kalbėjo gerb. A. Ivaškevičius, kuris plačiai apipasa-kojo Klaipėdos sukilimo istoriją, kas publikai buvo labai įdomu, ir visi žingeidžiai klausė ir kaip veidrodyje pamatė klaipėdiečių sukilimą ir jo bėgį pakol ant prefektūros liko iškelta ir užple-vėsavo Lietuvos trispalvė vėliava.

Trečias Kalbėjo gerb. K. Norkus, kuris nurodė klerikalų klaidas vadovaujant Lietuvos valstybinį vairą, ir ragino visus, kiek kas išgali, remti pažangias partijas, kiek kas išgali. Po gerb. K. Norkaus kalbos buvo renkamos aukos Lietuvių Politiniam Išdui parėminimui vienminčių Lietuvoje. Aukoj sekantčiai:

J. Sokas klaipėdiečiams \$10.00 — politiniams reikalams \$1.00. S. Jokubauskas \$6.00. Po \$5.00: A. Ivaškevičius, J. A. Palaima, K. Sungaila, J. Dragašius.

Po \$2.00: K. J. Paulauskas, A. Jankauskas, A. Kabalinskas, P. Mulys, K. Pratasas \$1.50, A. Juodgudis \$1.50.

Po \$1.00: N. Rastenis, S. Aliukonis, T. Doneliėnė, K. Gaidys, J. Galinis, J. Kakyš, F. Sapinskas, F. Mėkunas, M. Dilienė, K. Vajauskas, J. Piliauskas, A. Klemauskas, J. Pranaitis, D. Šapalis, M. Galiniėnė, A. Matuliauskas, K. Jakštys, A. Laurutis, A. Sinkevičius, V. Balevičius, V. P. Jankauskas, J. Lekys, J. Rupšaitis, P. Apšiega, K. Žibikas, J. Negeckas, O. Palubeckienė, J. N. Neveckas, P. Jakštas, S. Likas, K. Jurkėnas, T. Zekaučiėnė, V. Kuburyš. Viso su smulkiais surinkta \$101.00.

Po aukų rinkimo antru atveju kalbėjo p. Ivaškevičius apie Didžiosios Lietuvos reikalus, kuris taipgi daug žingeidžių dalykų pasakė. Žodžiu sakant, prakalbos visapusiai gerai pavyko. Sudėta gausi auka ir publika išgirdo daug svarbių dalykų apie Lietuvos padėtį. Visiems atsilankiusiems ir aukojusiems tariame širdingą ačiū. Rengėjai.

CAMBRIDGE, MASS.

A. L. T. Sandaros 9 kp. surinktos aukos per prakalbas A. Ivaškevičiaus kovo 18 d. Y. M. C. A. Name. Aukojo į Politinį Išdą šios ypatos: pilietis Lužecas, daug aukojęs Lietuvos reikalams, taipgi ir dabar paklojo \$100.00 Lietuvos Boną. Po \$2: Juozas Versiackas. Po \$1.00: K. J. P., I. Šarka, V. Eitonis, J. Genevičia, V. A. Visminas, J. Žadeikis, J. Morkunas, S. Jokubauskas, S. Stankevičia, A. Gedrimas, J. Tamošiunas, P. Lužekaitė, A. Urbonas, J. Batvinskis, J. Survila, J. Vitkauskas, J.

Ofiso Tel. S. B. 3520. Namų Aspinwall 0581 Advokatas

A. O. ŠALNA (SHALNA) Lietuvys Advokatas baigęs du universitetu Cornell University su A. B. ir G. Washington University su L. L. B.

"Darbininko" Name (antros lubos) 366 W. Broadway, So. Boston, Mass.

Advokatas F. J. Bagočius

Baltic States Finance Corporacijos Sekretorius.

Balandžio 14 d., laivu "GEORGE WASHINGTON" su minėtos įstaigos bankiniais reikalais važiuoja į Klaipėdą. Taipgi važiuos į Kauną, reikalause įsteigimo LIAUDIES BANKO.

Kurie manote važiuoti į Lietuvą aplankyti savo gimines, tai yra geriausia proga keliauti sykiu su mūsų įstaigos sekretorium Advokatu F. J. Bagočium, ant milžiniško Suvienytų Valstijų Valdžios laivo "GEORGE WASHINGTON." Dėlei platesnių informacijų kelionėje tuoj nieko nelaukdami kreipkitės laiškais ar ypatičkai į:

BALTIC STATES FINANCE CORPORATION
357 Broadway, So. Boston, Mass.

Zdanevičia, J. Bagdonas, A. Valasiavičia, J. Mitrikevičia, A. P. Babilius. Po 50c.: P. Jasutis, M. Bagužinskas, V. Versiackas, J. Rutis, B. Ramonas, J. Turauskas, J. Mockevičia, J. Laugalis, J. Beliauskas, O. Repšūtė, T. Kopustaitė, B. Maciukaitė, M. Šiurpienė, V. Jankauskas. Surinkta viso \$30.00. Smulkių aukų \$9.50. Bonas \$100.00. Pasidaro \$139.50. Visiems aukuotojams ir atsilankiusiems tariame širdingą ačiū.

Rengimo Komisija.

Atvažiavo iš Lietuvos Sekanti Svečiai.

Kovo 3 dieną laivu "GEORGE WASHINGTON" per pasidarbavimą BALTIC STATES FINANCE CORPORATION ir ATSTO... VYBĘ KAUNE.

K. Norkus į Bostoną, N. Gendrolis į Bostoną, Stasys Budekičius į Newark, N. J. Jurgis Gudžionas Chicago, Ill. Domicelė Pranckevičiūtė, Vincas Butkus į Bostoną, Marcelė Ambrozaitienė, Alena Ambrozaitytė, Petras Ambrozaitis į Chicago, Petras Dagis į Bostoną, Aleksandra Budavičia Chicago, W. Baranauskas, Anelė Baranauskienė ir Kazys Baranauskas, Vincas Ragužinskas į New Yorką, Jonas, Antanina Jankunienė, Genevaitė Jankunaitė į Brooklyn, N. Y. Jurgis Kiškis Philadelphia, Pa. Ona Pankevičaitė, Shenandoah. Ona, Veronika ir Algirdas Monkevičiai į Peabody, Mass. Ona Simonienė ir Juzė Simonaitė Chester, Pa. Jonas Urmanas Worcester, Mass. Alfonsas Zabita, Jonė Zabitiėnė, Boleslovas Zabitas į New Yorką.

Kurie norite savo gimines atvežti iš Lietuvos į Ameriką arba kurių gimines ar draugai yra išvažiavę į Lietuvą ir dabar nori grįžti į Ameriką. Visiems ant pareikalavimo prisiūsimė informacijų knygą dykal ir suteiksime visus paaiškinimus laišku ar

ba ypatičkai kreipkitės į BALTIC STATES FINANCE CORPORATION, 357 Broadway, South Boston, Mass.

Kablegramas iš Kauno.

Baltic States Finance Corporation gavo iš Kauno Skyriaus sekantį Kablegramą:

Kovo 21 dieną išvažiavo laivu PRESIDENT HARDING sekanti svečiai: KASINSKAS PETRAS iš kaimo Pajasis, Mariampolė. TILINAVICAITĖS ONA ir MARĖ iš Čipanių, Alytaus, STRUPEIKIS JUOZAS, MARIJA, ADELĖ, OLGA iš Antakščių, Utenos. LUKAŠEVIČIA, KAZYS, ELZBETA, VITAUTAS iš Puseniškių, Utėnos. MARCINKUS PETRAS, ROZALIJA, JONAS, PETRONĖ ir JUOZAS iš Vegėnų, Raseinių. VALECKIENĖ SALOMEJA, STASYS ir PRANAS iš Gaidžiūnų, Pasvalio. BUDNIKAS, ANTANAS iš Papragės, Ukmergės. KOVAS ANTANAS iš Virbalio. PUIDOKAS JUOZAPAS iš Živelškių, Raseiniai. SIPAVIČIUS KAZYS, ALEKSANDRA ir sunus KAZYS iš Smelių, Ukmergė. AVIŽA ANTANAS, LIUDVIKA, AMILIJA ir JONAS iš Servidų, Ukmergės. STASINSKAITĖ ONA iš Šliupiškių, Jonušės. GUSTAINIS ANTANAS iš Šakių.

Pirmose pavasario dienose pradeda vis daugiau ir daugiau atvykti iš Lietuvos prirengti mūsų skyriaus keleiviai, taip kad su pradžia vasaros turėsime šimtus svečių atvykstančių pas gimines, kurie yra darę reikalingus dokumentus kelionei per mūsų įstaigą.

Taipgi norintiems atvežti savo mylimuosius iš Lietuvos į Ameriką, nelaukdami ilgiaus, kreipkitės klausdami informacijų į BALTIC STATES FINANCE CORPORATION, 357 Broadway, South Boston, Mass.

Koncertas ir Teatras

"PIRMI ŽINGSNIAI" DRAMA 4-riuose VEIKMĖSE PARASĖ BR. VARGŠAS.

—Rengia—

A. L. T. SANRADOS 7 KP.

LIETUVIŲ SALĖJE

Kampas E ir Silver Sts.
So. Boston, Mass.

—Bus Subatoje—

Balandžio-April 7 d., 1923

Pradžia 8 val. vakare.

Photo by George C. Stukas.

Tu žalty, kraugery, pinigus pa vogel...

Šis Teatras yra vienas iš puikiausių, pritaikintas darbininkams žmonėms, statyti scenoj. Čia parodo, kaip ponai kotavojo darbininkus savuose laikuose, ir kaip darbininkai jiems atpildo už jų kraugeringus darbus; apart gilios dramos yra ir daug saldaus juoko.

Šį teatrą perstatys sekanti aktorai: A. Juodgudis, Ona Naurburienė, J. Lekys, J. Tribuliuskas, A. Bendraitis, Ona Palubeckienė, Sofija Kazlauskaitė, V. P. Jankauskas, P. Apšiega, A. Mockevičius, ir Mažkaitis.

Koncertą išpildys geriausi solistai, kaip tai, naujai atvykusi iš Chicagos į Bostoną, garsi dainininkė panelė Malvina Horodeckaitė, soprano, Zuzana Neviackienė, mezzo-soprano, J. Bulskis, baritonas ir kiti. Marė Podeliutė piano.

Kviečiame visus atsilankyti, busite pilnai užsiganėdinę surengtu vakaru.

Tikiėtų kainos: 75c. ir 50c. Kviečia A. L. T. SANDAROS 7 KUOPA.

PARSIDUODA RESTORANAS

Po vardu MILDA LUNCH. Haverhill, Mass. Viso tik vienas Lietuviškas yra čionai. Biznis geras. Geram žmogui ir nebrangiai parduosia. Klauskite laišku arba patys atvažiuokite:

MILDA QUICK LUNCH
124 River St.,
Haverhill, Mass.

SVARBUS SUSIRINKIMAS

Lietuvių Labdarystės Draugijos susirinkimas bus seredoj, balandžio 4 dieną, 1923 m., 8 val. vakare, Lietuvių Svetainėje, kampas E ir Silver Sts., So. Boston, Mass.

Malonėkite visi ateiti į šį susirinkimą, nes turime daug reikalų ir bus išduotas raportas iš buvusių fėrų.

Rašt. K. Žibikas.

SO. BOSTON HARDWARE CO.

PAVASARIO SULAUKUS.

Kiekvienas lietuvis pradeda taisyti savo namą.

Mes turime garbės pranešti visiems lietuviams, kad mes užlaikome visokių reikmenų namų taisymui. Turime geriausių malevų (paint) numalevojimui namų kaip iš vidaus taip ir iš lauko. Visi dalykai pas mus perkant yra gvarantuojami. Užsakymus paaimame žodžiu arba per telefoną. Reikale kreipkitės, o busite užganėdinti.

Tel. 167-W. So. Boston.

317 BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

Baravykai!

Ką tik atėjo siuntinys puikiausių džiovintų baravykų iš žemaitijos ir Dzukijos girių. Dabar gavėnia, tai puikiausias dalykas. Gvarantuojame kad iš Lietuvos, o ne iš žydų džiovinti įvairūs grybai. Niekas daugiau kaip tik puikiai baravykai. Su prisiuntimu sekančios kainos:

1 svaras \$1.00
6 svarai \$5.00

Krautuvninkams nuleisime komišką, jei ims nemažiau 25 svarų. Pinigus prisiūskite su orderiu.

J. J. KAZLAUSKAS,

357 Broadway, So. Boston, Mass.

LIETUVIS GRABORIUS

Šiuomi pranešu vietos ir apielinkės lietuviams, jog laidotuves aprupinu kogeriausiai ir už pigiausia kainą negu kiti. Į apielinkius miestukus važiuoju ir už tai nieko nerokuoju. Dieną ar naktį kreipkitės šiuom antrašu:

P. J. AKUNEVIČIUS.

258 W. Broadway,
So. Boston, Mass.

Office Tel. 381.

Gyvenimo Tel. 2024-J.

AKIŲ SPECIALISTAS.

Silpnos akys sudaro didžiausią žmogui nelaimę. Ir kiek gyvenime beliktu vertės, jeigu akyse šviesa užgestų. Štai faktas: "Septyni žmonės iš dešimties turi dėvėti akinius." Ar jus tikrai žinote, kad jusų akys geros?

Jei akių silpnumas ar galvos skaudėjimas apsiereiskia, kreipkitės į patyrusį akių specialistą J. L. PAŠAKARNIS, O.D.

377a Broadway, cor. E St., So. Boston, Mass.
OFISO VALANDOS: 9 ryto iki 8 vakaro. Nedėliomis pagal sutartį.

Lietuvių Garage.

Paroduodame visokius automobilius, dalis ir reikmenis (supples). Išrandavojame automobilius dėl pasivažinėjimo; ir užlaikome ekspertą mekaniką dėl sutaisyto mašinas.

PETRAS JAKIMAVIČIUS.
541 East Broadway,
South Boston, Mass.
Tel. So. Boston 51370.

Lietuvys Advokatas

Veda visokias provas, kaip tai: civiliškas ir kriminališkas; padaro visokius dokumentus prie tikimo ir pardavimo.

FRANAS J. KALINAUSKAS,
414 Broadway, S. Boston, Mass.
(Virš Prekybos Bendrovės).

AR ŽINOTE KAD

Finomas senas biznieriūs ANTANAS NAUIOKAITIS

208 West Fifth Street, South Boston, Mass.

ATIDARĖ visokių produktų krautuve, kaip tai Mėsos Markėtą ir Grosernia. Kviečia visus apielinkės lietuvius kreipitis su pirkimu maisto ir kitų smulkmenų, čia rasite geras prekes ir mandagų patarnavi-

Tel. S. B. 2488.

DR. J. C. LANDZIUS - SEYMOUR
Lietuvys Gydytojas.
Valandos 9-11 2-4 6-9.
506 Broadway,
SO. BOSTON, MASS.